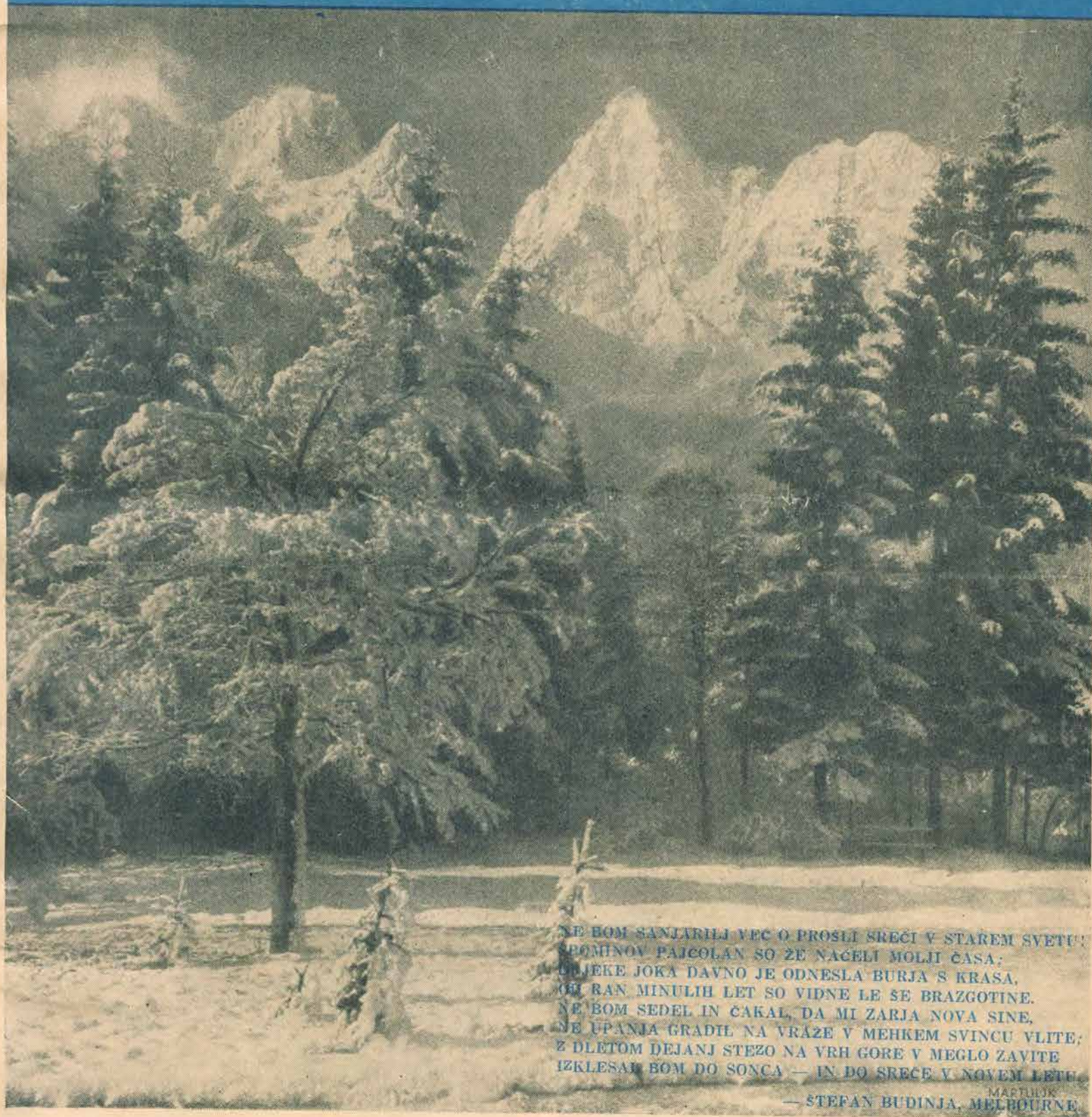

"THE GLOW"

Editorial Office:
232 ALFRED ST., NTH. SYDNEY
TELEPHONES: FB 1085
XB 4929

NOVEMBER —
DECEMBER, 1957

Lan

NE BOM SANJARILJ VEC O PROSLI SRECI V STAREM SVETU;
SPOMINOV PAJCOLAN SO ZE NACELI MOLJI ČASA;
DOLJEKE JOKA DAVNO JE ODNESLA BURJA S KRASA,
OBI RAN MINULIH LET SO VIDNE LE SE BRAZGOTINE.
NE BOM SEDEL IN ČAKAL, DA MI ZARJA NOVA SINE,
NE UPANJA GRADIL NA VRÁZE V MEHKEM SVINCU VLITE;
Z DLETOM DEJANJ STEZO NA VRH GORE V MEGLO ZAVITE
IZKLESAL BOM DO SONCA — IN DO SREČE V NOVIH LETE.

MARTIN
— STEFAN BUDINJA, MELBOURNE

SYDNEY • MELBOURNE • BRISBANE • ADELAIDE • PERTH • HOBART

ZAR

SLOVENSKI ČASOPIS
V AVSTRALIJI

Urednik:
LJENKO URBANČIČ

Naslov uredništva
in uprave:
232 Alfred St.,
NTH. SYDNEY, N.S.W.
TELEPHONES: FB 1085
XB 4929

Urednica ženske priloge:
VLASTA CERGOL

Naslov uredništva in uprave
za Melbourne:
EMONA — AGENCY,
78 BRIDPORT ST.,
ALBERT PARK, VIC.
TEL.: MX 1395

Naročnina za 12 števk,
vključno poštino £ 1-10-0

Društva, skupine in posamezniki, kateri nam želijo poslati fotografije v ponatis prosimo za jasne fotografije. Slaba fotografija pomeni še slabši kliše (block). Klišarne računajo približno 30/- za minimalne 4 kv. inch in 1/6 za vsak nadaljni kv. inch, zato je važno, da so fotografije skrbno izbrane.

Cena oglasom: 10/- za inch tega stolpca.
Popust do 8/- za inch v stolpcu, kadar se stranka obveže za skupno 200 inchev ali več oglasnega prostora.

Printed by "Italprint"
22 City Road, Sydney, N.S.W.

Advertising: 10/- for 1 inch of this column. Reduced to 8/- per inch when contract is signed for 200 inches or more.

- PIŠITE RAZLOČNO
- OBVEŠČAJTE
- DOPISUJTE

PROSLAVA PRAZNIKA ZEDINJENJA V MELBOURNU

V Melbournu so tudi letos proslavili 1. december — dan ko so leta 1918. predstavniki Slovencev, Hrvatov in Srbov objavili sveto odločitev, da hočejo živeti v skupni državi.

Proslavo sta v soboto 23. novembra skupno pripravila Slov. pevsko društvo "Triglav" in Jugoslovanska gledališka skupina "Zedinjenje" v prahranski mestni dvorani.

Program proslave je po svoji kakovosti presegal vse dosedanje. Imeli smo priliko videti nastopiti nove moči, ki bodo s svojim znanjem gotovo v ponos emigraciji iz Jugoslavije.

G. Boris Soljan, ki je še nedavno pel na Radio Zagreb, Sarajevo in Dubrovnik ter si letos osvojil prvo mesto na študentskem festivalu v Italiji, je s svojim simpatičnim nastopom in res umetniško izvedbo narodnih pesmi izzval pravo neurje ovacij.

G. Soljan, ki se šele nekaj mesecev nahaja med nami, je takoj po svojem prihodu v Melbourne nastopil na tukajšnji televizijski postaji in ima vse izgleda za stalen angažman.

Folklorna grupa je tokrat nastopila pod vodstvom bivšega pomočnika koreografa državnega ansambla Kosova in Metohije g. D. Živkovića, čigar izkušnost je pokazala svoje sledove.

Med nastopajočimi člani grupe smo opazili popolnoma nove mlade obraze in gotovo je značilno dejstvo, da sta med njimi tudi dva mladeniča nedavno došla iz Zagreba ter trije iz Makedonije. Grupa je nastopila s spletom plesov iz Srbije, Bunjevačkim kolom

iz Hrvatske ter izredno spretno izvedenim "Sopsko" iz Makedonije.

Pri pevcih slov. pevskega zbora "Triglav" je bilo opaziti mnogo več samozvesti in rutine kot pri dosedanjih nastopih. Strumno in pokonci glav so prišli na oder, kjer jih je sprejelo navdušeno ploskanje. Vse pesmi so zapeli skoro brezhibno, čeprav je še vedno občutili pomankanje dobrega prvega tenorja. S svojim programom: "Buči morje Adrijsko", "Pojmo pesmu jedinstvu i slozi", "Žabe" in "Triglav" so gotovo prav dostojno izpolnili slovenski del proslave.

Šestčlanski orkester g. Radovanovića je bil prvovrsten, tako v izvajanju plesnih točk, kakor tudi narodnih pesmi, s katerimi je nastopil na prvem delu programa in kateri se je pričel s scensko sliko ob igranju himne predvojne Jugoslavije. Brez diha so stali prisotni ob zvokih, kateri so mnogim obudili dragocene spomine na dni, ko so, po dolgi stoletjih suženjstva svobodno zavihrale narodne zastave od Triglava do Kajmakčalana in ko so si naši narodi z velikimi nadami ustvarjali svojo bodočnost tudi na mednarodnem polju. Solze so se brez sramu lesketale v marsikaterem izkušnem očesu.

Proslava, ki jo je zaključil predsednik Jug. gledališke skupine g. B. Bulovan s pozivom na nadaljnje sodelovanje vseh tukajšnjih Jugoslovancev, je bila dostojna velikega dne in je na vse prisotne zopet napravila nepozaben slovesen vtis.

— KOSTJA

Dragi naročniki in bralci, pričujoča številka je dvojna. Ni potrebno poudarjati izdatkov za večbarven tisk in koledar, ki je priložen v listu. Vpamo, da bo večina cenila napore, ki jih dela uredništvo. Upamo tudi, da bo večina naredila za novo leto trden sklep: poslati naročnino, dopise, spremembo naslovov in pa naslove prijateljev, ki bi želeli prejemaniti "ZAR".

Vemo, da večina odlaša napisati pismo in priložiti naročnino, čeprav jim je ZAR dober prijatelj. Človeška narava je za udobnost, vendar bo ZARU težko, če ne bodo rojaki storili svoje dolžnosti

ter podpirali svoj tisk. To ne velja le za ZAR, temveč tudi za druge emigrantske liste.

Vemo tudi, da nekateri rajši berejo ZAR pri sosedu, ker je zastoj, vendar teh ni večina.

Uredništvo pošilja invalidom ter stalno bolnim rojakom list brezplačno; prosi pa še za druge naslove bolnih ali za delo nesposobnih. Z veseljem bomo pomagali.

Vse najlepše za Božič in v Novem letu

Vam želi
ZAR

ODPRTO PISMO G. NOVAKU

Cenjeni g. urednik,

prosim Vas, da objavite v "ZARU" naslednje vrste:

V svojem članku "Slovenci in nacionalno jugoslovanstvo" g. Franci Novak, v nadi, da bo prepričal javnost, da je slovenska javnost usmerjena jugoslovansko, kliče na pomoč dr. Miha Kreka, ki je predsednik Odbora za Slovenijo in ki je izjavil v Parizu v Društvu prijateljev Jugoslavije, da je pretežna večina Slovencev za Jugoslavijo.

Želel bi vprašati g. Novaka, kaj imamo Slovenci opraviti z dr. Krekom. Ali je g. Krek pooblaščen dati izjave v imenu Slovencev? Kaj Krek pomeni Slovincem v emigraciji?

Dr. Krek, predsednik S.L.S. je bil izvoljen pred 23 leti. On tudi prav dobro ve, da bi bile ponovne volive zanj zelo negativne. L. 1945. je bil čas pomagati Slovincem.

Če se hočemo otresti komunističnega jarma, se moramo povezati z narodi, ki imajo iste smotre. Prvo pa moramo dokazati svetu, da smo Slovenci in ne Jugoslovani. Potrebno je, da se spoznamo s slovensko zgodovino.

Res je, da je dr. Korošec l. 1918. bil "Jugoslovan", prav tako je res, da se je njegovo "jugoslovanstvo" zelo ohladilo, ko je prišel v tesnejši stik z jugom, kjer so ga v parlamentu imenovali "švabski pop", kjer so ga poslali na "letovišče Krk" in kjer ga je tudi — v Beogradu-zadela "srčna kap".

Oni, ki trdijo, da se moramo jugoslovanski narodi združiti zaradi strateških in varnostnih razlogov, tega niti sami ne verjamejo.

L. 1941. je dokazalo, da se Jugoslavija ne more ubraniti napada, od katerekoli strani prihaja, čeprav so se meje utrjevale in vojska oboroževala.

Ob razpadu je ležalo drago orožje, ki so ga kupile žuljave roke, po senožetih in bunkerjih. Kralj je s svojo elito pobral zlato in odšel v tujino. Narodu pa naj Bog pomaga!

Poudarjam še enkrat, da se Slovenci nismo rodili, da bi nosili okove kakršnekoli balkanske diktature: ne kraljeve in ne komunistične.

Upam, da bo vsak, ki se čuti Slovenca, pustil kraljevi fond onim, ki so ga začeli: Ne-Slovincem.

JANEZ KLEMENČIČ
170 Canterbury Rd.,
Canterbury, N.S.W.
Tel.: UW 1720.

DROBNE NOVICE IZ SVETA

SLOVENSKI PISATELJI V KITAJŠČINI

Na Kitajskem so izdali izbor jugoslovanske proze v kitajščini, ki bo kitajskim bralcem predstavil najvidnejše predstavnike jugoslovanske književnosti. Med enaindvajsetimi avtorji je v tem izboru zastopanih pet Slovencev: Ivan Tavčar, Ivan Cankar s štirimi črticami, France Bevk, Prežihov Voranc in Ciril Kosmač.

V bližnji bodočnosti bo v kitajskem prevodu izšel tudi Cankarjev "Hlapec Jernej" z ilustracijami Nore Lavrinove.

● Letos praznujejo Hrvati 500 — letnico svoje posvetne književnosti. Njen nastanek beležijo z rojstvom pesnika šiška Menčetica-Vlahovica, ki se je rodil leta 1457 kot patricijski sin v Dubrovniku ter se ukvarjal izključno s posvetno književnostjo. Menčetic je bil pristen otrok svojega časa. Kot takega ga najbolje poznamo iz zapiskov dubrovniškega sodišča, saj je v njih med drugim povedano, da se je "pogosto pretepaj" in bil že v mladih letih, kot tedaj vsi trubadurji, prijatelji raznih ljubezenskih dogodivščin in pustolovščin. Po tedanji modi je prav tako njegova poezija slonela na erotičnih motivih; poznajo pa se ji tudi vplivi sodobnikov z Apeninskega polotoka, posebno Petrarca. Ob kopici ljubezenskih popevk je napisal tudi nekaj resnično občutenih pesmi, kot na primer "Kdo je po sreč lev" — odkrito izpoved pesnika, ki se ne more živeti v zakone vsakdanje družbe. Menčetic je bil tudi prvi, ki je iz ljudske govornice začel ustvarjati hrvatski pesniški jezik. Umrl je za kugo leta 1542 kot knez dubrovniške republike — tedaj je kuga v Dubrovniku pomorila nad polovico meščanov.

UMRL JE BENIAMINO GIGLI, poznani italijanski tenor, star 65 let. Smatra se, da je bil najboljši tenor, od kar je umrl slavni Caruso. V enainštiridesetih letih svoje karijere je postal najbolje plačani pevec na svetu.

Po smrti velikega Caruso 1.1921. je Gigli dobil kontrakt z New York Metropolitan — 600 funtov za eno noč, £ 24.000 za eno sezono! Čeprav je bil obdolžen kolaboracije z Nemci, je vendar po vojni nastopal v Angliji in žel velik uspeh. Zadnjič je javno nastopil pred dvema leti v Londonu. Njegova smrt je občutna izguba za muzikalni svet in odprta pot novim talentom.

1. DECEMBER NA RADIJU

V proslavo obletnice rojstva Jugoslavije je melbournska radijska postaja 3LO na dan 1. decembra t.l. posvetila četrtino oddajo jugoslovanski narodni glasbi. Vsekakor je bila to lepa gesta s strani državne radijske postaje; obžalujemo samo, da na sporedu ni bilo nobene slovenske plošče, ki jih očividno nimajo na zalogi.

★

NEMCI FILMAJO V ISTRI

V zadnjih letih se nemške filmske družbe posnele mnogo filmov v Jugoslaviji. Naše prirodne lepote in prekrasna jadranska obala jim nudijo zaželeno ozadje za njihove filmske zgodbe, poleg tega pa jih snemanje stane mnogo manj, kot bi jih stalo v Franciji ali Italiji, ker je v Jugoslaviji življenjski standard še vedno toliko nižji. Naši domovini so taki obiski kar po volji, ker prinese precejšno mero potrebnih tujih valut, poleg tega pa delajo za naše kraje poceni reklamo v tujini, kar se pozna na obisku tujih turistov.

V oktobru so v Portorožu začeli snemati nemško-jugoslovanski film po operi Franca Leharja "Grof luksemburški". Pri delu sodelujeta tudi dve filmski podjetji iz Ljubljane: Film servis in Triglav film. Film bodo snemali v Portorožu, Piranu, Opatiji in na Reki, kjer bo pri baletnih scenah sodelovalo tudi reško gledališče. Film bodo že pred novim letom predvajali v nemških kinih.

★

KAKOVOST BLAGA V JUGOSLAVIJI

Jugoslovanske oblasti se trudijo, da bi izboljšale kakovost različnih tržnih predmetov, predvsem živil, ki bi morala odgovarjati predpisanim standardom, predvsem zdravstvenim in higienskimi. Toda videti je, da nimajo preveč uspeha.

Pred kratkim so objavili nekaj žalostnih rezultatov. Med 272 vzorcev moke je kontrola ugotovila, da 155 vzorcev ni ustrezalo predpisom o kakovosti. Velika večina je vsebovala preveliko količino vlage. V konzervni industriji sadja in zelenjave je od 25 vzorcev samo 13 bilo takih, ki so ustrezali vsem pogojem.

PODPIRAJTE
SVOBODEN
SLOVENSKI TISK!

KO SE JE GRACE KELLY iz Philadelphije poročila s princem Rainer-jem z Monaca, so se visoko dvignjeni nosovi originalne modre krvi dvignili še više. Funkcije, ki sta jih prirejala prva državljana Monaca, so bile ignorirane po onih, "ki kaj pomenijo". Povabila, ki so prihajala v dvorec majčkenega kraljestva so bila redka in ne važna. V kratkem Grace Kelly, hčerka gradbenika ni bila sprejeta, vsaj ne prisrčno, v najvišjo družbo, dokler...

Prince Rainer je s svojo ženo odšel na kupovanje v London, ne da bi se komu najavil. Rezultat: na letališču v Londonu so ju čakali reporterji in fotografi. Angleški kraljevi par je povabil goste iz Monaca na privatno, intimno kosi-

BREZ PLAČNIKOV "Ž A R" NE BO GREL IN SVETIL

lo. Dve ženi, iz popolnoma različnih svetov, sta našli eno skupno točko interesa: otroci.

Nato so sledila povabila od visokih in višjih, ki jih je visoki par graciozno odklanjal ali pa sprejel, kakor ga je bila volja.

★

BIKA ZA ROGE

VEČESLAV VILDER, dolgoletni publicist, politik in javni hrvaški delavec, ki je bil eden prvakov predvojne Samostalne demokratske stranke ter ožji sodelavec Svetozarja Pribičevića, se je odločil, da bo prijel — bika za roge.

Vendar pobesneli bik je po njegovem sam pretirani hrvaški in srbski nacionalizem, ki ga Vilder imenuje nacizem.

V svoji knjigi, ki nosi gornji naslov, pisec pravi, da nobena ustava in nikakršen sporazum ne bo sta rešila spora. Samo ideja enega porekla in ene mentalitete bo ubila srbski hegemonizem in hrvaški separatizem.

VIJA VETRA, rojena v Latviji.

Prišla je med prvimi emigranti po vojni v Avstralijo iz Evrope. Na enem zabavnih večerov na ladji je nekoliko zaplesala. Danes je po dolgih letih težkega dela, študiranja in učenja ter vaje, postala priznana baletska plesalka, Specializira se v indijskih plesih. Pravi, da so globji in da se v njih laže izraža. Po njenem mišljenju so evropski otroci boljši plesalci kot avstralski. "Evropski otroci poznajo glad, strah, trpljenje, prav tako kot njih starši in zdi se da so jim ta čustva vrojena. Njihovi plesi so globlji, bogatejši in bolj individualni."

"Nikdar še nisem bila v Indiji, toda zelo si želim, da bi šla". High Commissioner za Indijo ji poskuša dobiti štipendijo za študij plesa v Indiji.

★

Londonski časopisi pišejo, da je Tito že odločen, razbremeniti se velikega dela, sedaj ko postaja star in bolehen.

Na tajnih konferenci s svojimi opričniki je Tito razpravljal, kako pripraviti pot za njegovo upokojensko dobo.

Nekateri listi pravijo, da bo Jugoslavija po novem letu verjetno imela "triumvirat".

Tito, ki je sedaj star 65 let in trpi zaradi revmatizma in zaradi posledice svoje dolgoletne aktivnosti, je sedaj: poglavar države, ministrski predsednik, glavni komandant vojske in tajnik komunistične partije. Bo verjetno "delil" oblast z Rankovičem in Kardeljem (Hrvat, Srb, Slovenec).

Maršal, prezident, vrhovni komandant etc, etc si je nabral naslovov in odlikovanj vseh vrst v času, ko se je povzpela na vrat ubogemu narodu. Vsi so mu podeljevali naslove in časti ter oblast, razen enega — narod. Tega ni nihče vprašal in ga še tudi verjetno no bo.

Kar se naroda tiče, se ne bo dosti spremenilo, če vlada Tito ali Kardelj. Eno pa drži: nobeno zlo ni za vekomaj.

Tiskovni sklad

Darovali so po £ 5-0-0: Stanko Salobir, Slavko Ludvik, Neimenovani.

Po £ 3-0-0: Peter Breznik, Rudi Žagar.

Po £ 2-0-0: Emil Končnik, Virgilij Šenkine.

Po £ 1-10-0: Pavlek Česnik, Jakob Božič, Jože Plevnik, Marjan Čehun, Matija Svetič, Franko Ko-

lenc.

Po £ 1-0-0: Anton Gržina, Joško Samec, Stanko Brle, J. Zec.

Po 10/-: Bernarda Cvetnič, Roža Štefancič, Danica Kočar, Jože Malovrh, Štefka Ujčič, Darko Skoberne.

Po 5/-: Mirko Muha, Pavla Kolenc, Marta Bregant.

France Prešeren

OB OBLETNICI ROJSTVA

Franc Prešeren se je rodil 3. decembra 1800. v Vrbi, vasi pri Žirovnici na Gorenjskem. Tu je gospodaril Prešernov oče Šimen, dobrasrčen in šaljiv mož, bistrega duha; mati Mina, rojena Svetinova iz Žirovnice, se je v vasi odlikovala s svojo izobrazbo: znala je prav dobro pisati slovenski in tudi nemški ter je kazala mnogo smisla za gospodarstvo.

Na očetovem domu je F.P. preživel otroška leta. Po očetovem in materinem rodu je naš pesnik podedoval šaljivost, smisel za stvarnost in red. Domači kraj in planine so v njem vzbujale močno doživljanje in domišljijo. Od vseh osmero otrok, dveh starejših in treh mlajših sester ter treh bratov, je France užival kot prvi sin posebno pozornost in nego. Ko mu je bilo osem let, ga je vzel k sebi očetov ujec Jožef Prešeren, župnik na Kopanju pri Grosupljem in mu omogočil šolanje. Od leta 1813. do 1819. je obiskoval gimnazijo, ki je imela takrat le 6 razredov; bil je med najboljšimi dijaki. Nato je vstopil na licej in ga v dveh letih že končal. Preživljal ga je stric Jožef iz Kopanja pa tudi sam je iskal instrukcije in podpore. Jeseni 1821. je F.P. odšel na Dunaj in tam dovršil tretji letnik filozofije. Konec avgusta 1828. je prišel v Ljubljano. Po prihodu v Ljubljano je P. vstopil v službo kod odvetnik-pripravnik pri dr. Leopoldu Baumgartenu; leta 1832. se je v Celovcu pripravljaj na sodni in odvetniški izpit in ga maja tudi opravil. P. je večkrat skušal dobiti v Ljubljani samostojno odvetniško službo, a so mu pet prošenj zavrnili zaradi tekmecev, ki so imeli boljšo oceno, dvakrat pa zato, ker ga je policija označila za "freigeista", kar je pomenilo svobodomisleca in po pojmih predmarčne reakcije "državi in družbenemu redu nevarnega človeka". Samostojno odvetniško pisarno je lahko odprl šele jeseni leta 1846. v Kranju. Končno vendarle — a zanj prepozno! Odvetniško delo je Prešeren opravljal duševno strt in bolan. Leta 1848., ki je prineslo revolucijo, je naznanjalo, da se trgajo stoletne verige tlačenja. Pesnik je pozdravil leto svobode na kraju svojih moči in v svoji "Zdravljici", ki jo je objavil aprila v Novicah. Zadnjikrat je obiskal Ljubljano septembra 1848. Novembra je legel in 8. februarja 1849. zjutraj po hudem trpljenju

umrl za vodenico. Čez dva dni so ga pokopali v Kranju.

Leta 1833. je bil Prešeren že znan kot resničen pesnik — umetnik. "Julijina doba", pomeni v Prešernovem življenju in umetniškem ustvarjanju vrhunec. V njej je vzklija Prešernova najresnejša ljubezen, ki se mu je globoko zarežala v življenje. V tem času je bil njegov ženski ideal Julija Primic, hčerka bogate ljubljanske vdove.

Prešeren jo je menda zagledal po naključju in se zanjo vnel na veliko soboto 6. aprila 1833. v trnovski cerkvi v Ljubljani, kakor pripoveduje sam v uvod v "Sonetni venec". Sad tega ljubezenskega čustva je predvsem pesnitev "Sonetni venec", ki ga je objavil kot posebno prilogo v Ilirskem listu za Julijin god v februarju 1834.

Čopova smrt julija 1835. in razmere, v katerih ni mogel gojiti nobenih upov na Julijo, so P. navdale z razočaranjem. Ob misli na umrlega prijatelja in na neuspeh v ljubezni je leta 1836. izdal pesnitev Krst pri Savici s posvetilnim sonetom Matiji Čopu. Odmev Prešernovega duševnega stanja v tem obdobju so pesmi: romanca Prekop, ki je nastal pred Krstom in s katero je hotel prikazati nesrečo zaljubljenega pesnika, ki ga obup prižene do samomora. Po nastanku podobni sta pesmi "Kam" in "Zdravilo ljubezni". — V zvezi z izidom "Sonetnega venca", ki je pri Primčevih vzbudil nejevoljo, je nastala vrsta sonetov. Odpoved nekdanjemu idealu ter svarilo, da je nesrečen, kdor ljubi brez upa in da je zanj boljše, ako se takemu upu odpove, je zrazil v pesmih "Ženska zvestoba" in "Ribič".

O pesnikovi življensko dozoreli misli pričajo pesmi od leta 1844. do 1845.: Judovsko dekle, V spomin Valentina Vodnika, Nebeška procesija, Orglar, Neiztrohnjeno srce, O Vrba, Nezakonska mati itd.

F.P. predstavlja s svojimi pesmimi Slovence v svetovnem slovetvu in se uvršča v skupine velikih umetnikov, ki so bili navdušeni za napredek in ki so se bojevali z nazadnjaštvom, nasiljem in različnimi družbenimi predsodki.

Prešernove poezije so prevajali v različne jezike: Čehi, Poljaki, Rusi, Bolgari, Hrvatje in Srbi, Italijani in Nemci pa tudi Angleži. Največ njegovih pesmi je prevedenih v nemščino.

KRISTINA BOBNARJEVA

Ta belina ponaulja

stara resnico:

BREZ PLAČNIKOV "Ž A R" NE BO GREL

IN SVETIL

ŽUPANOVA MICKA
PRIHAJA V SYDNEY!

"TRIGLAV" BO PEL V SYDNEYU

GLEJ ST. 8!

Ljento Urbanec

BOŽIČ je tukaj, čeprav ga ne bomo doživljali mogoče vsi tako domače kot nekoč. Ne bo snežink, s hribov se pomikajočih luči k polnočnici, srebrnega ivja in odmevanja iz zvonikov.

QUO VADIS, SYDNEY? Sydneyčani bomo dobili za božične počitnice mnogo bratskih gostov iz Melbourn. Na Štefanovo nam bodo zapeli fantje iz "TRIGLAVA", ki bodo nastopali tudi na Jugoslovanskem festivalu na Silvestrovo v Anthony Horderns' Hall-u.

4. januarja pa bomo imeli ponovitev "Županove Micke" v Macca-bean Hall-u, Darlinghurst. Videli in slišali bomo pester kulturni program, trud in znoj Dramatske skupine Slovenskega kluba Melbourn.

Sydneyčani so to novico pozdravili z veseljem, ljudem pa, ki so se v letih trudili, da bi tudi tukaj priklicali v življenje, kar je nekoč živelo na slovenskih tleh, bodo ti gostje ustvarili otožne trenutke.

Županova Micka nas bo opomnila, kakšni mi v Sydneyu NE bi smeli biti.

ANGELO RENAR je tržaška, umetniško-razpoložena duša. Skromen, vendar odločen, kadar je treba poudariti, da je Slovenec. V Trstu je obiskoval umetnostno šolo, kjer se je učil risanja.

Obiskal sem ga v njegovi majhni sobi v Burwoodu, Sydney. Ogledal sem si nekoliko njegovih

kred in akvarelov. Med njimi tudi scena s Sv. Justa

Res je, da ne ustvarja dovolj, ker ga mogoče deprimira novo okolje, katero mu verjeti ne da. Je dovolj navdihnjen, vendar je bil takoj pripravljen naslikati dve sliki za Slovenski dom v Sydneyu.

Po lastnih besedah potrebuje sam vedno smoter, za katerega naj dela; če tega nima, mu tudi roka ne teče.

Verjamem, da smo "iztaknili" novega umetnika, ki bo povečal majhen krožek naših umetnikov v Avstraliji.

In kako malo jih imamo!

ITALIJANSKO sta čebljala. In zavedna Slovenca; mogoče celo prenapeta, kar se tiče njunega nasprotja do laških sosedov.

Beseda je dala besedo. Oba sta bila študena iz Trsta. Niti ene ure šolskega pouka nista imela v slovenščini. Družina mlajšega fanta je bila celo pregnana pod fašizmom v notranjost Italije.

"Počutim se kot invalid, kadar govorim slovenščino", je dejal starejši. Nikdo me ni učil pisati po slovensko; kadar hočem najti pravi izraz, mi je laže uporabiti italijansko besedo."

Človeku bi bilo težko verjeti, zakaj za večino Slovencev, ki so zrasti v Jugoslaviji, ni lahko razumeti borbe, ki so jo vodili naši Primorci za svoj narodni obstoj. In zdi se mi, da prečesto ne cenimo dovolj njihovih naporov v preteklosti.

Starši, privedite svoje malčke na

1. OTROŠKO MAŠKERADO V SYDNEYU

V SOBOTO, 18. JANUARJA 1958.

OB 4. URI POPOLDNE

v Slovenski dom, 121 Queen St.,
Woollahra, NSW. (Tel.: FB 1085)

Povabite tudi
neslovenske prijatelje Vaših otrok!

SLOVENSKE MATERE

BOŽICNE CRTICE

Desetero nas je bilo. Dolga javorjeva miza je bila pokrita z najlepšim prtom, kar jih je mama imela. Na njej je stalo pet krožnikov na vsaki dolgi strani in po eden na vsakem koncu.

Se v temi smo se mi, mali pogovarjali dolgo, dolgo: o Miklavžu, darilih in željah. Zjutraj je bila še tema, ko smo že zlezli iz toplih posteljic. Zvrhani krožniki dobrot in daril ter dolga, s pisanim papirjem ovita šiba, ki je segala od materinega krožnika do očetovega.

x x x

Cepetanje mrzlih nog v težkih zimskih gozdericah na kamnitem podu glavnega kolodvora. "Smučarska" maša v Delavski Zbornici in prvi vlak na Gorenjsko. Prijetno zagreti vozovi s posebnimi stojani za smuči na hodniku. Veselo in živahno kramljanje prav nič zaspalih smučarjev. Razpravljanje o terenu, snegu, masteh za smuči in pravilni drži.

Vračanje zvečer; prijetna utrujenost. Od sončnega refleksa na snegu ogoreli obrazi, živobarvni, na roko pleteni jumperji, nogavice in rokavice z enim prstom. Tu in tam so se utrujene oči zaprle in glava je omahnila na rame sosed. Vlak je neutrudljivo sopihal skori hladno noč. Kako naporen in kako prijeten dan.

x x x

Topla zakurjena soba in veliko božično drevo, od tal do stropa. Vse lesketajoče v okraskih, srebrnih nitih, svileni vati in belih svečicah. Lesen hlevček pod njim z rožnato lučko v oknu in glinaste figure. Jezušček v jaslicah na slami in Marija z njim. Sveti Jožef, ki je pri postavljanju vedno povzročal bojazen, da se bo razpadel. Pred leti se mu je zlomila leva roka. Mrzla večerja: krompirjeva salata in kuhano suho sadje. Umiti obrazi in nedeljske obleke... otroški glasovi ob spremljavi dveh vijolin in kitare: "Glej zvezdice božje" in "Sveta noč". Božični večer doma, ko smo bili še vsi skupaj...

x x x

Božič v Avstraliji. Božič žarkega sonca, prahu in vročine, čudnih navad, trinajsti Božič tujine.

Doma pa leži sneg, ledene sveče vise od žlebov. Po kadilu diši. Božično drevo stoji pred oknom in pod njim jaslice. Vsi so tam, kar nas je še živih, le naju dveh ni. Božične pesmi pojejo, kot smo jih vsako leto.

In ko bo zvon vabil k polnočnici, bodo odšli na romanje, kot smo šli vsako leto. Ne k polnočnici, pač pa na malo pokopališče zunaj mesta. In tam bodo vsi skupaj — le naju dveh ne bo, že trinajsti Božič.

Po vseh teh letih, kako je še živ spomin...

NIVES SEVIN

SLOVENSKI KLUB ADELAIDE

vošči vsem rojakinjam in rojakom vesele in blagoslovljene božične praznike ter srečno in uspehov polno novo leto. Ob tej priložnosti bi Vas hoteli opozoriti na

SILVESTROVANJE

ki ga priredi naš Klub 31. decembra 1957. ob osmih zvečer v HINDMARSH TOWN HALL, Port Road, Stop 7.

Na sporedu ples, zabava, šaljiva pošta in srečolov. Vstopnice 10/- bodo na prodajo po božični sveti maši v Hindmarshu, nabavite jih lahko pa tudi pri odbornikih Kluba.

Vabimo Vas, da se SILVESTROVANJA prav gotovo udeležite, s seboj pa pripeljite tudi svoje prijatelje in znance. Ne bo Vam žal, ker se boste razvedrili in razveselili v prijetni domači družbi.

ODBOR SLOVENSKEGA KLUBA ADELAIDE

V SLOVENSKEM DOMU

Vroč vlak je polzel preko osušenih travnikov, mimo trudnih ovc, brezbarnih podeželskih naselbin, mimo raztegnjenih predmestij. Ustavil se je v sivem Sydneyu.

Vroč asfalt mi je puhnil v obraz, vendar mi ni bilo žal, da sem pustila za seboj prijetno senco pod starimi drevesi, kajti z mojem sva se odločila, da obiščemo Slovenski dom v Sydneyu. Že davno sem si tega želela, končno je le prišel dan, ko sva le za hip pozabila obveznosti, ki nama jih nalaga naša mala, borna kmetija.

Prijetno iznenadena sem obstala pred našim domom. Že njegova zunanost in harmonija živih barv je vplivala name tako blagodejno kot dan tik pred večerom. Takrat je svet namreč v najlepših baryah in človek občuti razkošje in sproščenost.

Tiho ozračje v hladni in prostorni pisarni, skromna in udobna oparava, nenavadno obarvane stene, vse to me je privlačevalo.

"Mati in otrok" v olju, delo našega slikarja Stanislava Rapotca je res dostojen okras našemu domu.

Na polici nad kaminom stoji malo "znamenje", delo 15-letnega Tomaža Lajovica. V duhu sem že odšla na slovensko polje in se pri-

čenje, da so me solze obile od veselja. (Zaradi žalosti ne jokam več).

Takoj na pragu me je udarila psovka, groba psovka. Iz raznih ust, vedno ista. Še sedaj me je pred mojem-Srbom sram, zakaj nekoč so me srbski bratje proglasili za narodno poslanko, ker zagovarjam svoje rojake. Kletve so prišle iz mladih in neresnih ust; upam, da se z malo dobre volje vsakdo lahko otrese grdih razvad. Sami si naložimo kazen. Za vsako kletv: šiling v puščico za Socialni sklad. Zdi se, da domovinska ljubezen pri mnogih rojakih zavdaja po pijači...

Velika je bila vročina tisti večer. Zlata "ježera" so se lesketala na mizi, okoli katere so sedeli naši fantje...

Nekateri pravijo, da so naša dekleta ošabna. Fantje dragi! Dobra dekleta beže od kletve in pijače. Pijača je mati mnogim žaloigram.

Od vsega v življenju me najbolj zanimajo ljudje. Zagledala sem se v obraze rojakov. Mladi in ne tako mladi. Vsi pa trudni od vojne in emigrantskih skrbi ter vročine.

PAVLA MILADINOVIČ

klonila pred Razpetim. Na isti polici stoji tudi skromna okrogla posodica, ovita v narodno trobojko; v njej je simbol naše domovine: slovenska prst. Ščepec prsti, ki sem jo prinesla s seboj in jo iztresla v isto posodico, je z groba mojega očeta, ki počiva že dvajset let pri Sv. Križu v Ljubljani. Sedaj imamo zemljo iz Logatca in z ljubljanskega polja. Verjetno se bodo pridružili še drugi kraji...

Gledajoč v molčeči klavir v pisarni, me je stisnilo pri srcu. Kaj je z našim pevskim zborom? Naša pesem! V njej smo pozabljali skrbi šolskih let. Kmet je zapel, ko se je vračal s polja. Po okupatorskih in rdečih zaporih je odmevala in še odmeva naša pesem. Sedaj, ko jo zopet potrebujemo, da nas združi, pa je utihnila.

G. Klakočar, poizkusite še enkrat! Ne velja izgubiti korajže zaradi posameznikov. Tisti, ki ceni našo pesem, Vam bo hvaležen. In ni nas malo.

Nisem želela videti le dom, temveč tudi rojake, ki se v njem zbirajo. Doživela sem majhno razočaranje in tudi prijetno presene-

Vendar sem tukaj doživela lepo presenečenje. Srečala sva se Karlom Dolencem. Zastaven fant je. Komaj je prišel v Avstralijo. Vedno je bil lepo oblečen; vedno gospod po obnašanju. Celo njegove hoje se spominjam! In tudi srčne rane, ki jo je imel ... toliko mnogo let nazaj.

Šolski prijatelj Savo Tory, ki je povabil za tisti večer svoje prijatelje in znanke na predavanje o Japonski, iz katere se je sam nedavno vrnil po dveh mesecih, nas je zazibal v prijeten sen o deželi cvetočih češenj, vpljudnih poklonov in večnih nasmehov.

Tu sem prav tako srečala z mojem znanca s piknika, štajerskega fanta Frančka Vengusta. Iz iste fare je doma kot moja stara mati. Tam sem poskušala ob počitnicah pasti krave. V potoku sem lovila kačje pastirje. Hitela sem mimo mlina, kjer je "strašilo". S staro materjo sva nosili na Planino pri Sevnici, jerbas jajc ali fižola, domov pa sva prinesli mila in petroleja. Pod Starim Gradom sva si obrisali pot in prah s čevljev ter odšli v cerkev.

SILVESTROVO

POMOČ PESNIKU JERUCU

Kje si,
da v vonju ovelih trav,
v hipu žeje
me tvoja bližina ogreje?
Zadnji dan. In gledam nazaj.
O, boli
ta zoreča zavest, hrepenenje
in umikanje v svet zadnjih sanj.
Ta bridkost neizrečenih besed,
grenkih dni brez zvokov, tisti šepet,
ki ga več nikoli ne bo.
Kje si?
Prezorne,
preveč tihe name tvoje zroči,
O, pridi,
da se skrijem vate
in jočem dolgo, dolgo jočem.
tudi zate.

NEVA RUDOLF

SLOVENSKI DOM V SYDNEYU

121 QUEEN ST., WOOLLAHRA,
NSW. TEL.: FB 1085.

REDNE URADNE URE TAJNISTVA IN UPRAVE DOMA SO:
PENDELJEK DO PETKA: OD 2-6. URE POPOLDAN;
SOBOTA: OD 10-12. URE DOPOOLDAN;
NEDELJA: OD 6-10. URE ZVEČER.

Kdor ne bi mogel opraviti poslov v omenjenih urah, naj se zme-ni po telefonu s tajnikom, kakšen čas bi bil najprikladnejši. Tajnik

Tudi o "dveh družbah" sem slišala pritožbe. Zdi se mi potrebno, da pokažem na razliko med ošabnostjo in rezerviranostjo. Ne pozabimo, da je lahko človek vljuden, vendar ne prisrčen. Vljudnost je kraljevska kakovost, prisrčnost pa je še več. Ne tožimo o ošabnosti, zakaj potrebna nam je le sproščenost. Vsi, ki prihajamo v Dom, se moramo smatrati kot ena družina in potem bomo tudi ena družba.

Ko bom prišla drugič v Dom, bom tudi sama takoj prisledla k mizi, saj vem, da bodo napravili prostor tudi zame in vem, da bo tudi kletev utihnila.

ŽAR je dal pobudo za zbirko, ki naj bi bila skromen prispevek avstralskih Slovencev za bolehnega pesnika O. Dimibrija Jeruca, ki živi v Muenchenu, Nemčija.

Nekaj deklet je organiziralo v sydneyskem domu 22. novembra "Rendez-vous pri Petričku", katerega dobiček naj bi šel za to zbirko. Naslednje je bilo zbrano:

"Petričkov" večer: £ 5-0-0
Slovensko društvo Sydney: £ 5-0-0
G. Dušan Lajović: £ 2-0-0
G. Ljenko Urbančič: £ 2-0-0
G. p. Bernard Ambrožič: £ 1-0-0
G. M. PERSIC £ 1-0-0

skupno: £ 13-0-0

prav tako prosi, da se rojaki potrudijo in skušajo zaposliti tajnika za vse poti izven pisarne v urah, ki niso navedene zgoraj. Na pr.: Če hoče kdo iti na emigracijski urad, na sodišče, k advokatu itd, naj upošteva, da bo tajnik zapustil pisarno v rednih uradnih urah le v najnujnejšem primeru, kot so na primer: pogreb, poroka, prihod ladje in podobno.

KDOR ŽELI REZERVIRATI PRENOČIŠČE V SLOVENSKEM DOMU, NAJ TO STORI PISME-NO ALI PA TELEFONSKO.

Kadar se, v Sydneyu in želite prenočišče, poizkusite prvo v Domu, kjer boste verjetno našli prijatelje, ki jih niste videli že dolgo časa.

V Domu boste našli rojake, znanee in izvedeli novice.

OPOZARJAMO TUDI NA KNIJZNICO V DOMU!

KAJ ZNANCEV JE ZASULA ŽE LOPATA...

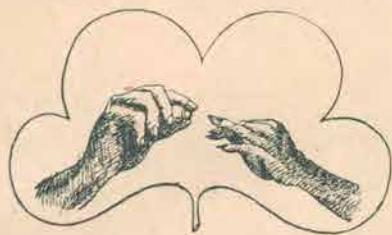
GE. JOŽICI ŠAJNOVIČ, poznani delavki in tajnici Slovenskega kluba v Melbourneu je umrla v domovini mati 30. oktobra 1957.

Med 2. in 3. novembrom je utihnil v bližini Bombale, NSW KAREL TOMŠIČ, doma iz Knežaka pri Rinski Bistrici.

Dne 1. novembra je izpolnil 18 let. Odšel je s farne na kopanje, s katerega se ni vrnil. Truplo so našli kasneje. Lep pogreb, katerega sta se udeležila tudi pokojnikova brat in sestra: Karl iz Broadmeadows Hostela in Filipa iz Adelaide, je pokazal, da je bil mladi Slovenec zelo priljubljen tudi med Avstralci.

Naj Ti bo lahka avstralska zemlja!

ČESTITAMO

Zaroko po zraku sta sklenila G. SLAVKO LUDVIK IN GDČ. NA. IVANKA ŠAJN, oba doma v bližini Knežaka pri Ilirski Bistrici.

Seveda bosta morala še potrpežljivo počakati, dokler ne pride lep trenutek snidenja.

Zaročenec namreč dela v Tumut Pondu na Snowy, zaročenka pa biva v taborišču Altamura pri Bariju, Italija.

Obilo sreče in čestitke izrekajo:
FANTJE S KEGLJIŠČA
"TRIGLAV", TUMUT POND,
VIA COOMA, NSW.

V Waverley sta se poročila g. Ivan Kovač iz Hrvaške in gdč. Ida Mihalič iz Hrušice na Krasu.

Kot slišimo bosta šla pred oltar 28. dec. v Paddingtonu g. Vladimir Puc, ki dela na Snowy in je doma iz Studenega ter gdč. Lidija Maršič, bivajoča v Sydneyu in doma iz Sočerge.

Prav tako slišimo, da bosta šla pred isti oltar isti dan g. Rudolf Uljan in pa gdč. Marica Hrvatina, oba doma iz bližine Ilirske Bistrice.

V SYDNEYU SO KRSTILI v družini g. Maksa in ge. Ljudmile Škurnik sina na ime Tomaž. Botrovala sta g. Tomaž Klinar in soproga.

V družini g. Dušana in ge. Jelice Rudolf so krstili dakle z imenom Sara Majda. Botrovala ji je teta, naša priljubljena pesnica Neva Rudolf.

V družini g. Izidorja in ge. Marte Karbič iz Marrickville so krstili dekletce z imenom Silvija. Botrovala sta g. Andrej in ga. Stana Barič.

IN SVETIL
"Z A R" NE BO GREL
BREZ PLAČNIKOV

Dne 2. aprila 1957. je na Jesenicah umrl naš dobri oče

MIHAIL K. ČERNOVOLOV

Številni prijatelji so ga spremili na zadnji poti na jeseniško pokopališče.

V domovini žalujoči: ANGELINA, soproga

SONJA in DESANKA, hčerki

V Avstraliji: MIHAILA NIKOLIČ, r. ČERNOVOLOV z družino

85 Water St.,
Cabramatta, NSW.

Dragi bralec/ bralka,

Če mislite, da je "ŽAR" Slovincem v Avstraliji potreben, pomagajte mu.

Povejte nam, kaj vam v "ŽARU" ne ugaja. Kar vam je všeč pa ne povejte le nam, temveč tudi znanec.

Vendar ni dovolj le pohvaliti, z naročnino pa odlašati.

30 šilingov za 12 števil po 16 strani mogoče za mnoge ne pomeni veliko, toda tisoč ali dva tisočkrat pomnoženo pomeni: Ali bo "ŽAR" grel ali ugasnil.

Tako lahko pomagata "ŽARU":

- Pošljite takoj naročnino
- Pošljite takoj naslove znancev, ki bi želeli prejemati "ŽAR".

OBISK IZ BRISBANA

STANKO SIVEC

G. Stanko Sivec je poznan širokemu krogu naših rojakov v Brisbanu. Je primorski rojak, ki ni obiskoval slovenskih šol in zelo ljubi našo besedo in pesem. Bil je eden pobudnikov društva "Planinke" v Brisbanu. O svojem kratkem bivanju v Sydneyu pretekli mesec je napisal svoje kritične vtise. Kot razumemo, tudi ne more oporiniti Sydneyu, da smo "zadržali tukaj v Domu" toliko naših deklet, medtem ko morajo fantje v Queenslandu samevati. Sledi njegov članek:

V soboto popoldne sem obiskal prijatelja Mirka Rakuščka. Po daljšem kramljanju sem ga zaprosil, da me spremlja v sydneyški Slovenski dom. Čeprav je njegov dom oddaljen polno uro z vlakom od Slovenskega doma, je to z veseljem storil.

Hotel sem namreč čimpreje videti naš dom, dom, o katerem smo v Queenslandu že toliko čitali v "MISLI" in "ŽARU".

Med vožnjo sem bil zamišljen. Zdelo se mi je kot muslimanu, ki potuje proti Mekki. Zamišljal sem si, da bom ugledal na pročelju stavbe velik napis: "Slovenski dom", pod tem pa manjši napis "kulturno in socialno središče Slovencev v Avstraliji".

V duhu sem že videl slike Prešerna, Gregorčiča, Cankarja in drugih velikih slovenskih mož in žen, delo naših umetnikov v Avst-

raliji. Na drugi steni bodo slike mož in žena v narodnih nošah.

"Tukaj sva", me je zbudil prijatelj. Prostoren in lep vrt z zeleno travico ter srcem v sredini. Vstopiva. Dvorana lepo razsvetljena, osem praznih okroglih miz in portret britanske kraljice. Nobelega sledu o naših pisateljih. Samo v kotu samuje narodna trobojnica na drogu, kakor bi se sramovala.

Iskal sem napise: "Dobrodošli! Bog živi vse Slovence pod streho hiše ene!" ali podobno. Našel pa sem le oglasno desko in pri izhodu na dvorišče: "Zapiraj vrata."

Vstopiva v pisarno, kjer naju je sprejel tajnik Ljenko Urbančič. Predstavil nas je še drugemu gostu, članu, ki je prišel plačevat članarino. Bila je prijetna družba. Precej sem zvedel v kratkem in uvidel sem, da tudi tukaj kot drugod sloni organizacija z vsem delom le na ramenih nekaterih.

Naslednji dan, v nedeljo pa sem bil poplačan za prejšnjo potrlost. Tedaj je bilo v Domu živo kot si samo lahko mislite. Obe dvorani polni. Srečal sem stare prijatelje in znance, katerih nisem videl dolga leta.

Prepričal sem se na lastne oči, da mnogo deklet res sedi sama zase; šele kasneje so stiki postali živahnejši.

Izmenjal sem novice in poglede z mnogimi Slovenci v kratkem bivanju v Sydneyu. Lahko rečem, da se tudi tukaj delavci trudijo, da naredijo, kar se pač storiti more za narede, kar se pač storiti more za ram poudariti, da sta naša oba lista "MISLI" in "ŽAR" zelo koristna in da nas ni premalo Slovencev po širnem avstralskem kontinentu in da si lahko privoščimo oba, zakaj eden kot drugi list vrši dobro delo po svoje. "MISLI" so mirnejše kot "ŽAR", saj jih tudi urejuje duhovni oče. "ŽAR" pa vodi mlajši človek, ki ljubi svoj poklic. Le tisto o "žajfi" bi menda bilo treba prenehati. "ŽAR" je tudi v tem bolj podoben avstralskim časopisom, da prinaša več in več oglasov. Sicer pa moramo to prepustiti urednikom. Ona že ve, kaj je boljše za časopis.

Obema listoma želim velikih uspehov v novem letu 1958!

TEL.: FW 7385

J. MIHIČ

MOSKI IN DAMSKI KROJAČ
288 BRONTE RD., WAVERLEY, SYDNEY
ZMERNE CENE

SLOVENSKA DEJAVNOST

JAVNI NASTOP SLOVENSKEGA PEVSKEGA ZBORA 'TRIGLAV'

NOV DUŠNI PASTIR V SYDNEYU

Slovenci v Sydneyu bomo dobili novega duhovnika, ki je mnogim rojakom že dobro poznan.

Je to č.g. dr. IVAN MIKULA, ki je dosedaj služboval v Perthu, W.A.

V preteklem juliju je dr. Mikula obhajal svoj srebrni mašniški jubilej.

V Sydney bo prispel za letosnji Božič, ko mu bomo Slovenci v Sydneyu in okolici rekli: "DOBRODOŠLI!"

Njegov naslov:

Sacred Heart Convent,

New Sth. Head Rd.

Rose Bay, NSW.—Tel.: FU6230

Vsem sodelavcem, dopisnikom, iskrenim kritikom in prijateljem Žara želi urednik vse najboljše za Božice in v novem letu.

Brez dobrih, vestnih in požrtvovalnih dopisnikov in sodelavcev Žar ne bo mogel greti in svetiti, zato uredništvo zelo ceni njihovo delo.

Te vrste naj služijo tudi uredniku za opravičilo, da ni mogel poslati osebnih božičnih voščil posameznikom.

Žar je bil zopet v zakasnitvi, ura je bila važna za izid ter odpremo; upam, da boste razumeli!

Z iskrenimi pozdravi,

Vaš vdani

LJENKO URBANČIČ

PODKOREM, MOJ

Kdo nas vendar ne pozna, da smo s Podkorena, kjer vedno dosti je snega, ki sega čez kolena.

Če nimaš dober organizem, tukaj težko se živi; dobis lahko še revmatizem, imel ga boš vse žive dni.

Življenje tukaj je lepo, toda le poleti; pozimi strašno je hudo pa mora človek potrpeti.

ROJSTNI KRAJ

Res prečuden je ta svet v tem mrzlem kraju. Kdor pa tukaj je doma pač misli, da je v raju.

Mirni tukaj so ljudje in lepega značaja, med njimi prav prijetno je sredi tega raja.

MILENA BULOVEC
COOMA

FOTOGRAFIJA JE BILA POSNETA NA PROSLAVI "ZEDINJENJA" (1. DECEMBER) V MELBOURNU, KJER JE PEVSKI ZBOR "TRIGLAV" ŽEL MNOGO USPEHA. PEVSKI ZBOR SESTAVLJAJO: GG. V. TRAMPUŽ (PEVOVODJA), A. VOLK, B. COTIČ, D. OBLAK, P. KRUIH, H. TABAIN, V. ŠPARC, M. UDOVIČ, A. UDOVIČ, J. JERNAČIČ, M. VIHTELIČ, F. CESNIK, I. SOČIČ, M. BOŽIČ, I. CERKVENIK.

"TRIGLAV" V SYDNEYU

Melbournski pevski zbor "Triglav" bo gostoval v Sydneyu od 26. decembra do Novega leta. 26. decembra bo nastopil na zabavi Slovenskega društva v Paddington Town Hallu, na Silvestrovo pa v okviru Jugoslovanskega Festivala v Anthony Horder's Welfare Hall, George St.

Prav tako kot potrebujemo prenočišča za Dramatsko skupino Slovenskega kluba Melbourne dne 4. januarja, ko bodo igrali "Županovo Micko", potrebujemo tudi prenočišča od 26. januarja pa do 1. januarja za 12 ljudi. Javite, če lahko pomagata našim gostom, na tajništvo Slovenskega društva Sydney: Tel.: FB 1085.

Brez naročnine ne bo ŽARA
Ne odlašajte: pošljite že danes 30/-

SYDNEY!

SYDNEY!

ZABAVA

SLOVENSKEGA DRUŠTVA V SYDNEYU

v letu 1957

Paddington Town Hall

POBOŽIČNA: NA ŠTEFANOVO 26. DECEMBRA

REZERVIRAJTE MIZE NA NASLOV:
SECRETARY SLOVENE ASSOCIATION
121 QUEEN ST., WOOLLAHRA, NSW
ALI PA PO TELEFONU: FB 1085

PRINESITE PIJAČO S SEBOJ!

V AVSTRALIJI

Županova Micka prihaja u Sydney!

Slovenci v Sydneyu so toplo pozdravili vest, da bo melbournška igralska skupina gostovala na sydneyanskem odru in ponovila tako zelo uspeli Prvi kulturni večer, ki sestaja iz dveh delov: recitacij, petja in dvodejanke "Županova Micka".

Odbor Slovenskega društva v Sydneyu je zastavil vse svoje moči in dobro voljo, da bo ta kulturna prireditev vsestranski uspeh.

Odbor Slovenskega društva se obrača na vse rojake, da priskočijo na pomoč s prenočišči za eno noč. Ker bodo nastopajoči že sami krili dve tretjini potnih stroškov, je naša dolžnost v Sydneyu, da prispevamo, kar je v naši moči in tako uresničimo naše dolgoletne želje: videti in slišati naše ljudi na odru.

Prinašamo tudi vrste iz VESTNIKA, glasila S.K.M.:

Po uspehu prvega kulturnega večera je Slovenski klub Melbournne takoj stopil v stik s Slovenskim društvom v Sydney-u in predlagal, da bi naša dramska skupina gostovala januarja meseca v Sydney-u in ponovila celotni spored Kulturnega večera.

V Sydney-u našo ponudbo z navdušenjem sprejeli. Prejeli smo brzojavko, podpisano od tajnika S.D. Sydney, g. L. Urbančiča, ki nam je zagotovil, da je dvorana rezervirana za v soboto 4. januarja 1958.

Igralci in drugi rojaki, ki sodelujejo pri izvedbi sporeda so pristali, da sami krijejo del stroškov prevoza — prenočišče pa nam bodo nekako uredili rojaki v Sydney-u. Cena skupinskega prevoza tja in nazaj z vlakom (po znižani ceni) je £ 6.10.0 na osebo. Od tega bo vsak igralec ali pevec prispeval £ 4.0.0, razliko pakrije Klub.

Skupina bo tako odpotovala v petek 3. januarja zvečer iz Melbournne; v soboto 4. januarja bo gostovala v Sydney-u s svojim kulturnim sporedom, kateremu bo sledila prosta zabava. V nedeljo 5. januarja zvečer pa bo skupina odpotovala iz Sydney-a.

ROJAKI! POSLUŽITE SE TEGA ŽELEZNIŠKEGA POPUSTA (VOŽNJA TJA IN NAZAJ JE £ 6.10.0 NA OSEBO) IN SPREMLJAJTE NAŠE IGRALCE NA GOSTOVANJE V SYDNEY. NE IZGUBITE TE EDINSTVENE PRILIKE, KI PRIDE PRAV V BOŽIČNIH POČITNICAH. S TEM BOMO TUDI DOKAZALI, DA POVEZAVA MED SLOVENSКИMI KLUBI V AVSTRALIJI IN SLOVENCIM RESNIČNO OBSTOJA. IMELI BOMO PRILIKO SPOZNATI ROJAKE IZ SYDNEY-A, PRIPRAVILI JIM BOMO KULTURNO PRIREDITEV, SE Z NJIMI ZABAVALI IN OBENEM OBISKALI SYDNEY.

KDOR SE ZA TA SKUPINSKI IZLET ZANIMA, NAJ STOPI TAKOJ TELEFONICNO V STIK S S.K.M. — TELEF.: FX 2861 — ŽE V NASLEDNJIH DNEH, DA NE BO PREPOZNO!

x x x

FOTO: PAVLE ČESNIK

PRIZOR IZ LINHARTOVE VESELOIGRE "ŽUPANOVA MICKA"
Z LEVE NA DESNO: TONE WERGLEZ (ANŽE); SREČKO KOŠIR (JAKA, ŽUPAN); TINKA VERBIČEVA (ŽUPANOVA MICKA); IVAN JENC (TULPENHEIM); ERIK ZDRAŽIL (MONKOF); LUDVIK PIRNAT (GLAŽEK)

Prvi del večera bo obsegal recitacije Prešerna in Aškerca, pevske točke, ki jih bodo izvajali melbournški "Fantje na vasi" ter mlada harmonikaša, ki sta nedavno prišla iz Ljubljane — ter mnoge druge zanimivosti. Z dvospevom "ŽELEZNA CESTA", katero bosta v slovenskih narodnih nošah izvajala gđc. E. ZDRAŽEL in g. P. RENKO, bomo zaključili prvi del sporeda.

V drugem delu večera pa se bomo znašli v vasi blizu Ljubljane; dejanja se bosta odigravala pred županovo hišo in v hiši sami. "ŽUPANOVA MICKA" — delo Antona LINHARTA, je poznana domača komedija v dveh dejanjih. Izvajali jo bodo člani odrske skupine Slovenskega Kluba Melbournne:

REŽISER celotnega KUTURNEGA VEČERA .. Srečko KOŠIR
KOSTUMI in MASKE Zorka BOLE
SCENARIJ akad. slik. France BENKO
PRI IZDELAVI KULIS pomaga Stanko ŠAJNOVIČ

Ivan JENC	v vlogi	TULPENHEIMA
Zorka BOLE	"	STERNFELDOVE
Erik ZDRAŽEL	"	MONKOFA
Srečko KOŠIR	"	JAKA, ŽUPANA
Tinka VERBIČ	"	MICKA
Tony WERGLEZ	"	ANŽETA
Ludvik PIRNAT	"	GLAŽKA, PISARJA
Elka PIRNATOVA	kot	šepetalka

ZA PRAZNIKE

Prekajenega prašička,
naribanega hrena in "štefan" cvička,
pehtanovih potic in rožičevih pogač,
jerbas lešnikov in vsem-korobač!

PAVLA MILADINOVIC

ŽAR, NOVEMBER — DECEMBER, 1957

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY
VAS VABI NA

SILVESTROVANJE

V SLOVENSKEM DOMU
121 QUEEN ST., WOOLLAHRA,
OB 8. URI.

TEL.: FB 1085

Brez naročnine ne bo ŽARA
Ne odlašajte: pošljite že danes 30/-

ZAHVALA IN PRIZNANJE

Slovenski klub Melbourne je ob priliki prvega kulturnega večera v Avstraliji izročil vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi te prireditve, zahvalnico v obliki lepo izdelane diplome. Zahvalnico so prejeli sledeči rojaki in tisk:

g. Ivan Jenc	g. Ivan Gerbec
g. Srečko Košir	gdč. Ana Srnc
g. Viktor Lauko	gdč. Rozina Žižek
ga. Ida Lauko	g. Ludvik Pirnat
g. Marijan Lauko	ga. Elka Pirnat
ga. Nada Lauko	g. arch. Cveto Mejač
gdč. Zora Bole	g. Stanko Hartman
gdč. Evelina Zdražil	g. Maks Hartman
g. Oto Zdražil	ga. Marija Hartman
ga. Cecilija Zdražil	g. Franc Hartman
g. Erik Zdražil	g. Viktor Čar
gdč. Lilijana Zdražil	g. Anton Ludvik
ga. Veronika Čar	g. Franc Janežič
g. Stanko Šajnovič	g. Volbenk Polanec
ga. Jožica Šajnovič	g. Anton Slavič
ga. Elka Mesar	ga. Marija Slavič
Uredništvo VESTNIKA	akad. slik. France Benko
g. Leber	g. Darinko Hafner
g. Matko Vekar	g. Branko Sosič
gdč. Marija Ana Uršič	g. Stanko Blagšič
gdč. Terezija Srnc	ga. Slavica Blagšič
g. Zlatko Verbič	pater Bazilij Valentin, o.f.m.
ga. Martina Verbič	g. Martin Adamič
g. Toni Werglez	g. Marijan Oppelt
g. Mitja Ješe	K & L Painting Co.
g. Rajko Ješe st.	g. Pavel Renko
g. Rajko Ješe ml.	g. Virgilij Gomizelj
ga. Draga Ješe	g. Jakob Korošec
ga. Jožica Janežič	Uredništvo MISLI
g. Jože Srnel	Uredništvo ŽARA
gdč. Sara Borstel	gdč. Anica Knaus
g. Milan Kodre	ga. Marcelina Bole
g. Albin Rafolt	gdč. Neva Bole

SLOVENSKE PLOŠČE PO £ 2-2-0

NABAVITE JIH LAHKO PRI "ŽARU", ČE POŠLJETE POLOŽNICO ALI ČEK

STRAN A

1. PETELINČKA BOM VPRAŠAL
2. ŠUŠTAR NEČEM BIT'
3. SO PTIČICE ZBRANE
4. LJUBA SI POMLAD ZELENA

STRAN B

1. PRI FARNI CERKVICI
2. PLENICKE JE PRALA
3. MOJA KOSA JE KRIŽAVNA
4. PO TEMNEM GOZDU LOVEC HODI

Po 13/3 so naslednje plošče

- A. JANEZ IN MICKA (Bojan Plahuta)
- B. Od Sušaka pa do Lipe
- A. SRČEK DELA TIKATAKA
- B. C'est si bon (R. Velič in Ivo Robič)
- A. MLADI ALPINISTI (Slov. polka — Bojan Plahuta in Franci Goričan)
- B. Sve ptičice iz gore

★
NAŠ NADEBUDNI NARAŠČAJ NA KULTURNEM VEČERU V MELBOURNU: JESETOV MITJA IN ZDRAŽILOVA LILIJANA, KI STA ŽELA OBILO USPEHA NA MELBOURNISKEM KULTURNEM VEČERU 22. NOVEMBRA.
★

AKCIJA ZA DOM V MELBOURNU

Na Kulturnem večeru v Melbournu, ko je bila otvorjena akcija za Slovenski dom, je odsek za Dom prejel sledeče prve prispevke:

g. Tone Slavič	£ 5	Slovenski Klub Melbourne	£ 100
g. Jože Možina	£ 5	Slovenski Klub Adelaide	£ 20
družina Čar	£ 20	Neimenovana	£ 100
g. Maks Hartman	£ 10	g. Martin Adamič	£ 20
g. Franc Pernek	£ 5	g. Zlatko Verbič	£ 20
g. Anton Zagorec	£ 5	g. Stanko Šajnovič	£ 20
g. Jože Golenko	£ 10	g. Josip Hojnik	£ 10
g. Franc Mramor	£ 5	g. Martin Zidanski	£ 10
g. Viktor Lauko	£ 10	g. Ljubo Pirnat	£ 10
g. Volbenk Polanec	£ 5	g. Srečko Košir	£ 10

ZUPANOVA MICKA

IZ MELBOURNA BO GOSTOVALA

V SOBOTO, 4. JANUARJA 1958.
OB 8. ZVEČER.

Maccabean Hall

Darlinghurst Rd., Darlinghurst
REZERVIRAJTE! REZERVIRAJTE!

SPOREDI, KI VELJAJO KOT VSTOPNICE, STANEJO 10/- (2/- ZA OTROKE).

NABAVITE JIH LAHKO NA POBOŽIČNI ZABAVI V PAD-DINGTONU, PO SLOVENSKI POLNOČNICI PRI CERKVI SV. PATRICKA, MILLERS POINT IN VEDNO V SLOVENSKEM DOMU, 121 QUEEN ST., WOOLAHRA, NSW. (TEL.: FB 1085).

OBRAČAMO SE NA ROJAKE V SYDNEYU, DA PRISKOČIJO NA POMOČ TER PONUDIJO GOSTOM IZ MELBOURNA PRENOČIŠČA ZA NOČ MED 4. IN 5. JANUARJEM. VSE SKUPAJ POTREBUJEMO 25 POSTELJ. REZERVIRAJTE PRAVOČASNO! NE ZAMUDITE DO ŠEDAJ EDINSTVENE PRILOŽNOSTI!

NAGRADIMO BRATSKO DRUŠTVO IZ MELBOURNA ZA NJEGOVO DEJAVNOST: NAPOLNIMO DVORANO 4. JANUARJA!

PO IGRI IN KULTURNEM SPOREDU
ZABAVA S PLESOM.

Odbor Slov. društva
Sydney

DROBNE NOVICE IZ QUEENSLANDA

Brisbansko slovensko društvo "PLANINKA", ki je bilo ustanovljeno 26. januarja 1955. (Ustanovitelj: gg. Stanko Sivec in Mirko Rakušek) je dosedaj priredilo že 17 družabnih večerov. Iz mnogih pisem bi lahko posneli, da so bili večeri uspešni. Tudi alderman (mestni oče), ki se je s svojo družino večkrat udeležil večerov, je vedno odhajal z veselimi srcem in s prošnjo, da ga bomo še povabili.

Prvi odbor "Planinke" je bil sestavljen takole:

Predsednik: Franc Grčman

Podpredsed.: Martin Šilec

Tajnik: Stanko Sivec

Blagajnik: Stanko Sever

Kasneje se je odbor razširil na 15 oseb in sta se poleg upravnega odbora ustanovila še nadzorni in kulturni odbor.

Sedanji odbor je sestavljen takole:

Predsednik: Anton Kranjc

Tajnik: Janez Primožič

Blagajnica: Kristina Plutova

Odborniki: Jožef Košorok in V. Komen.

Novi odbor je priredil v letu 1957. tri družabne večere, ki so lepo uspeli (vsaj finančno, ce ne številčno).

Lahko pričakujemo tudi letošnje Silvestrovanje in obdarovanje slovenskih otrok pod božičnim drevescem? Pomagajmo odbornikom, da uresničijo smoter, ki si ga je društvo začrtalo.

SPREMEMBA CARINSKE UREDBE ZA PREJEM DARILNIH POŠILJK

V mesecu juliju je izšla v Jugoslaviji nova carinska uredba, ki ureja prejemanje darilnih pošilk iz tujine.

V bistvu je ostalo staro poslovanje, ki pa zelo olajšuje prejemanje darilnih paketov.

I.

Popolnoma izvzeto od carine in se sploh ne šteje kot carinsko blago, pa ga lahko vsaka družina v Jugoslaviji prejme brez omejitve roka, vrednosti in količin, pod pogojem, da so poslani količine v skladu s potrebami in redno porabo družine (torej ne za spekulacijo ali trgovino), je sledeče blago:

Moka vseh vrst in žitarice. Izdelki iz žita in moke, testenine vseh vrst, keksi, ječmen, zdrob itd. Mast in margarina. Oljčno olje in druga jedilna olja. Riž.

GDČNA. SONJA FONOVA bo prišla za božične počitnice domov v Brisbane. Sonja je učiteljica in poučuje otroke v Injune 350 milj zapadno od Brisbane.

GOSPOD ANTON KARLIN, postajenačelnik v Blair Athol-u, Qld. bo moral tudi ta Božič praznovati daleč od svojih sorojakov. Vesel Božič in srečno novo leto!

SLOVENSKI SLUŽBI BOŽJI bosta v nedeljo 29. decembra in na Novo leto ob deseti uri zjutraj v cerkvi ST. MARY'S, PEEL ST., SOUTH BRISBANE. Maševal bo č. g. dr. Ivan Mikula.

Po maši čajanka.

FANTJE PRIHAJAJO. Sezonska dela v zapadnem in severnem Queenslandu se končujejo. V Brisbane se je pojavilo več fantov. Nekateri so že poznani, drugi so novinci.

Uboga naša dekleta, delajo si preglavice, kako ustreči nad pedesetim snubcem — ko je njih samo pet...

Marica, Danica, Francka, Jožica in Angelca skrbijo, kako urediti, da ne bo zamera prevelika, čeprav bi rade pomagale z družabnostjo vsem fantom.

Vprašujejo "ŽAR" s kakšno "žajfo" naj se umivajo, da bodo bolj všeč moškemu spolu...

Meso in izdelki iz mesa, konzerve, salame, šunke itd. Polenovka, ribe v konzervi in ribji izdelki, sardine itd. Mleko v prahu, kondensirano, evaporirano. Surovo maslo. Sir. Jajca v prahu. Pralno milo. Sadje, južno, sveže in suho, pomaranče, limone, smokve, dateljni, mandeljni, rozine, rožiči itd. Ostalo sadje, sveže in suho, slive, orehi, lešniki itd. Predelano sadje in sadni sokovi, raznovrstne marmelade, paradižnikova mezga itd. Zdravila po receptu s priloženim receptom. Otroške igrače.

Torej uvoz zgoraj navedenega blaga je v Jugoslavijo prost in se nanj ne plača nobena carina, pač pa samo tako imenovana prejemna taksa na vsak komad pošiljke po 200 din, to je od vsake vsake kante ali paketa.

MELBOURNE

MELBOURNE

EMONAGENCY
78 BRIDPORT ST.
ALBERT PARK
TEL: MX 1395

VSE VRSTE ŽIVIL, TEKSTILNEGA BLAGA, RADIO APARATE, ŠIVALNE STROJE ITD. POŠILJAMO V DOMOVINO HITRO, TOČNO IN PO NAJNIZJIH CENAH.

ZAHTEVAJTE NAŠE CENIKE!

O KRANJICAH IN KENGURUJEVEM REPU

O premijeri filma "V 80 dnevih okrog sveta" v Melbournu ste bržkone že slišali, saj so časopisi cele tedne pisali o pripravah, predvsem pa o gostiji, ki je predstavljala sledila in ki so jo upravičeno imenovali "največja pojedina na južni polobli". Česa vsega ni bilo na mizi! Juha iz kengurujevega repa, krokodilji zrezek, oprženi črvi. Čisti dobiček v znesku 11.300 funtov je šel za Lord Mayor's Appeal in inštitut za borbo proti raku. Prireditelj je bila pod pokroviteljstvom guvernerja g. Dallasa Brooksa in melbournska gospoda se je trgala za vstopnice, ki so bile najcenejše po pet funtov vsaka.

Častni špalir guvernerju so na njegovo željo tvorili novi Avstral-

ci v narodnih nošah in štiri mesta izmed štirinajstih v špalirju so bila dodeljena Jugoslovanskemu kulturnemu društvu, ki je izbralo dve brhki dekleti in dva postavna fanta med najlepšimi, kar jih naš Melbourn premore; prav nič čudnega ni bilo, da sta gospod in gospa guvernerjeva obstala pred zalom Slovenko in z njo prijazno pokramljala. Tudi ostale naše narodne noše so žele polno občudovanja.

Sprejem je bil tudi posnet za film in televizijo in nikar se ne začudite, če boste na filmskem platnu kje v srednji Avstraliji zagledali brhko Gorenjko (resnici na ljubo: dekle je s Primorskega).

SLOVENSKI KLUB GEELONG VABI VSE ROJAKE NA ŠTEFANOVANJE

V ČETRTEK 26. DECEMBRA 1957. OD 7h ZVEČER DO 1h ZJUTRAJ V PROSTORIH FREE LIBRARY HALL, MC KILOPP STREET, EAST GEELONG.

NA ŽELJO MNOGIH ČITALCEV PRINAŠAMO NASLOV IN ORDINACIJSKE URE POZNANEGA ZDRAVNIKA, DALMATINSKEGA ROJAKA, S KATERIM LAHKO OBČUJETE PO SLOVENSKO:

DR. S. MADIRAZZA

28 RAILWAY STREET
PETERSHAM
LM 6738

147 CABRAMATTA ROAD
CABRAMATTA
UB 3232

10 — 1 pm poned. do sobote

7 — 9 pm poned. do petka

2.30 — 6 pm poned. do sobote

Brez naročnine ne bo ŽARA
Ne odlašajte: pošljite že danes 30/-

Oh, ne, ne! saj niti verjeti ne morem! Najnovejši čevlji za dan: dolgi, elegantni, ozki in o, groza odrezani v ravni črti preko kapi- ce. Mesto me spominjajo na mrt- vaške čevlje! Hvala Bogu, da so tako dragi — morajo biti nareje- ni po meri — da jih nikdar ne bom mogla kupiti.

— ★ —

"Vreča", ki so je nekatere mo- dne hiše zelo propagirale, se le ni uveljavila, vsaj ne v svoji ori- ginalni obliki. Saj pristoja le onim z zelo lepo postavbo. In katera da- ma jo želi skriti, če jo ima?

— ★ —

Lahne poletne obleke imajo ze- lo nabrana ali mehko nagubana krila, ki dajejo svež, mladosten izgled.

— ★ —

Dolge ogrlice — perle ali stek- lene, barvane — ovijemo tesno okoli vratu in zavežemo v vozelj na tilniku. Dolga pentlja visi preko hrbta in izpopolnjuje veliko vrat- no izrezo.

— ★ —

Poročna obleka, ki je vsem pri- sotnim zadržala dih: Metri in me- tri belega chiffona, okrašen z umetnimi biseri preko sončno ru- menega brokata. Kot jutranja meglica nad jezerom, ki ga je ne- nadoma obsijalo sonce...

— ★ —

Modna revue-a v Maison Dior za evropsko pomlad 1958: Pas se je spustil globoko na kolke in no- vost je ovratna izreza.

— ★ —

Zelo dolgi lasje so iz mode: nepraktični so. Nekatere frizure so zahtevale po uro, da so bile res pravilne in lepo urejene. Kdo pa ima časa na pretek za tako razkošje?

— ★ —

Torbice za dan so velike. Spo- minjajo me na pletene cekarje, ki smo jih nosili na trg za nakupo- vanje zelenjave. So bele, sive, drap ali krem. Večerne so še ved- no bele ali črne, obdelane z dia- manti; majhne, delikatne in dis- kretne.

— ★ —

Vsi oni pomilovalni smehljaji in porogljivi nasmehi, ki se re- dno pojavljajo na moških obrazih, kadar se razpravlja o ženski mo- di, so popolnoma neopravičeni. Vse one opazke, da so žene sužnje

modnih hiš, so enostranske in pre- drzne, kajti izzivajo odgovor: oh, pogledajte no sami sebe!

Moška moda se menja prav tako kot ženska. Morda ne tako hitro in ne tako drastično, vendar se menja in moške ji zvesto sledijo.

Samo pogledajte različna blaga, ki so zadnje čase na tržišču: svet- leča in glamorозна, kot da so za ženske obleke. Barve srajc in jum- perjev, še celo hlače in suknjičev! Kroj hlače, širina, oblika ovratnikov na srajcah, klobuki, čevlji, noga- vice, itd. Kdo pravi, da moški niso nečemu!

Kaj res mislite, da smo ženske slepe, in da ne vidimo kako vas modne hiše vodijo po poti mode? Saj vam tega nihče ne zameri, še vseč nam je. Kar vam zamerimo je, da se nam javno posmehujete, kar na tihem sami delate.

— ★ —

Nekaj nasvetov onim, ki so še novinci v "modi":

Samoveznica, ki jo nosite na športni srajci, naj bo volnena v eni barvi, če je srajca vzorčasta v večih barvah.

Nam ženskam so vseč poraščene junaške prsi, toda ne, kadar jih razkazuje skozi odprt ovratnik. Primeren šal, — svilen ali rayon — zavezan na lahko okoli vratu in konci zataknjeni v srajco je zelo eleganten in okusen. Priljubljena je tudi "vrv"-bola tie.

Kravata k polni oblek naj bo kontrastna s srajco, toda naj ne "ubija" barve obleke. Pastelne srajce se priljubljene in lepe, to- da bela še vedno kraljuje.

Nogavice k športni obleki naj odgovarjajo barvi srajce, divje barve so morda vesele in razposa- jene toda ne preveč "chic".

Gumbi na zapestju so diskretni in nevpadljivi. Velike — za ok- ras — nosijo dame na bluzah!

Bel navaden robec v prsnem že- pu že leta in leta ni bil iz mode in nikdar ne bo. Zelo je pripraven za brisanje damskih solz in mo- rebitnih sledov šminke na obrazu, če je bil rendez-vous uspešen.

Tudi cvetljica, nageljček ali po- pek vrtnice v gumbnici daje po- seben charm — je pa stvar oseb- nega okusa.

Robec naj bo v notranjem žepu suknjiča, ne v hlačnem! Hlačni žepi so za ključke in pa za roke, kadar razburjeno hodite po sobi gori in doli in imate primerno avdijenco.

Vlasta

Dekle in poklic

V današnjem času, ko so si že- ne priborile takšno pravico in toli- ko veljavnosti v javnosti, bi pri- čakovali, da bodo tovarne, trgov- ne, pisarne, itd., kar mrgolele z mladimi, nadebudnimi glavicami, ki so si za svoj cilj postavile ka- riero. Saj se vsi spominjamo teh resnih deklet, tako pametnih in sposobnih, ki so se popolnoma po- svetila svojemu poklicu in so s prezirom in pomilovanjem gleda- le na vse one, ki so si potihem upale v srcu gojiti nado o možu, domu in otrocih.

Danes so ta dekleta izginila. Na njihovo mesto je prišla pristna ženskost.

Dekle gre na delo danes deloma iz ekonomskih razlogov, deloma, ker je to moda, ker so tudi njene prijateljice po službah in, ked upa, da bo tako spoznala več mladih ljudi obojega spola.

Njen smoter je poroka. To že od prvega dneva, odkar se zaveda da je "žena", čeprav tega morda ne prizna ali celo taji.

Trdno je prepričana, da se bo končno le omožila in si ustvarila svoj dom ter zadovoljno prala moške srajce in otroške plenice.

Delo, poklic je pravzaprav le način, kako prebiti čas do onega važnega trenutka. Seveda v ne- tetih primerih dekle po poroki še vedno dela, toda zdaj iz ekonom- skih razlogov. Da pomaga možu, ki morda še dalje študira ali da si osigura lasten dom ali pa za vsa ona mala kazkošja, ki jih imata oba rada pa si jih na eni plači ne moreta privoščiti. Kdo naj ji to zameri?

Zatem pride doba pletenja malih jopic in vezenja nežnih belih oble- kic. Poslovala se je od dela in to- varišic in vsem pripoveduje, kako oboje progresa, v srcu pa je prav zadovoljna, da ji ni treba vsako jutro teči na avtobus in nakupo- vati na poti domov. Veliko več ča- sa ima za dom in zase. Nohti so vedno lepo zmanikirani in lasje v najlepšem redu. Stanovanje je pospravljeno in še celo cvetlice v vazi so vedno sveže. Perilo je op-

vsaka le, bolj ali manj na skri- vaj, želi da bi se poročila. rano in polikano preko tedna in sobota ter nedelja ostaneta prost za razvedrilo in zabavo z možem. Popoldne je še vedno dovolj časa za obisk pri prijateljici ali pred- stavo v kinu.

Nato pride nekaj let nepretrga- nega vzhicenja, veselja, skrbi, do- la, težkih prečutih noči ob otroški posteljici, veselja prvih korakov in besed, krvavečih nosov in raz- bitih kolen, otroških prepirov in nežnega prijateljstva.

Vsemu temu je ona središče, vse se vrtilo okoli nje in ona v tem uživa. Za vse na svetu ne bi za- menjala tega "cirkusa" za svoj stari poklic.

In vendar, ko so otroci nekoliko odrasli in hodijo v šolo, se veliko število mater vrne v svoje poklice.

Razlogov je mnogo. Nekatere gredo nazaj, ker jim je postalo dolgčas, ko so otroci v šoli in še pozneje, ko mati ni več potrebna na vsakem koraku.

Druge zopet želijo s svojim za- služkom omogočiti otrokom boljšo izobrazbo ali jim dati one malen- kosti razkošja, ki naredijo življen- je bolj privlačno in bogatejše.

Malo je število onih, ki so se vrnile radi poklica samega, ki re- snično želijo nadaljevati svojjo karijero. Našle so nekakšen kom- promis med poklicem in domom in so sposobne opravljati oboje. Tudi one se zavedajo gmotne stra- ni svoje dejavnosti in prav to igra važno vlogo pri odločitvi.

Po vsem tem vidimo, da je žena v poklicu pravzaprav rezultat ekonomske ureditve družbe.

Plača moža in očeta ni dovolj velika, da bi zadovoljevala zahte- ve družine in nasitila apetite, ki jih je vzbudilo tržišče tehničnega napredka.

Da se vrnemo k mladim dekle- tom, ki so pravkar nastopila prva mesta prva dela. One morda še niso šle tako daleč po miselni poti, ki se je pokazala, vendar so pod- zavestno in instiktivno usmerje- ne v to stran.

KRONIKA ZA LETO 1958

PROSINEC

Za nami je silvestrovanje,
prišla obletnica "Kampanje";
ne bo nam zmanjkalo še čtiva,
res, ne pozebe nam kopriža.

Dobiva Sydney temelj društva,
a Eden žanje zla izkustva.
Melbourne plan za "Dom" začne,
zgrozi se Plečnik in umre.

SVEČAN

Ze društvo "Sydney" je za rabo,
kupuje streho si nad sabo;
težave prve mu premaga
sam indijanski škof Baraga.

Med mnoge pustne prireditve
na Poljskem štejejo volitve;
med rdečim klasjem zraste ljučka,
spet na površju je Gomulka.

SUŠEC

Kot pravi prat'ka, mar'c je nor,
St. Albans spet ima nov odbor.
Tja ven čez prag porine Vaha,
nazaj v Zvezo jo primaha.

V spomin fašistični nam raj
s programom kliče 3 XY;
še tukaj kremplje Lah izteza,
poščipljeta jih klub in Zveza.

MALI TRAVEN

Aprilu prav'jo "mali travnik",
iztakne v bedro strel Poglavnik;
ko Tito vabi ga nazaj,
pobriše jo v Urugvaj.

S kanoni, pravi oče verski,
da ga ograža sam Proleterski.
Pozablja ta, da borba vroča
le narodu gorje povzroča.

VELIKI TRAVEN

Ze maj se širi čez poljane
in SKM nabira člane.
Kot v šaro staro gre pohištvo,
tak "Vestnik" menja uredništvo.

A Ljenko (znani žurnalist),
naj skriva, da je monarhist,
sicer izgleda kot polit'ka,
to Čuješeva pravi krit'ka.

ROŽNIK

Izproži strašen rom-pom-pom,
objavi "Vestnik" plan za "Dom":
kak Krona dala bo zemljo,
kavarna "jurjev" vrgla sto.

Več društvo "Sydney" p'jač ne toči
(to storil je sovrag ponoči).
Nas zmertja Čuješ: "Pleve!, šleve!",
če nismo šovinisti, reve!

MALI SRPAN

Rodi nam sina brhka Gina,
rod škofičev otme pogina.
Roj žene Verbič v sneg na pašo,
škof Rožman bere zlato mašo.

Glej, složni narodi po svetu,
pri geofizičnem so letu:
kak luna trka ob sončni pegi,
poskuša Molotov s kolegi.

VELIKI SRPAN

Dobile so zdaj "MISLI" par,
pojavi se nam v hiši "ŽAR".
Imamo skupno tri glasila,
ki pamet bodo nam solila.

Zbero viktorijski se brati
usodo "Doma" rešetati.
In vsakdo ve, kdor lahko duha,
da v Siriji se nekaj kuha.

KIMOVEC

Last Kruša (ki je znam okrutnik)
pojavi se na nebu Sputnik;
zemljanom tresejo se hlače,
v zavisti striček Sam zaplače.

Pod težo let naš Krek sopiha,
šest desetletij star je Miha.
Bazilij kar naprej potuje,
rojake taborišč rešuje.

VINOTOK

Pomlad prihaja v deželo,
srce se mnogim bo ogrelo;
nov roj prispe deklet slovenskih,
mnog fant bo rešen muk
peklenskih.

Zažuga "VESTNIK": "Ti, ti
"ŽAR"!

Kaj ti novic je mojih mar?
Barabe pevci! Fej, Slovani!
Gradi se z brco, ne z rokami".

LISTOPAD

Dobil je večni "sack" Dior
(svet žensk petičnih nanj je nor):
poglej parado, Vlasta, predno
te mode sij zamre za vedno.

Večer kulturni SKM
v veselje je prisotnim vsem,
a vic najboljši — vsemu krona —
predsednikova je diploma.

GRUDEN

Spet Božič trka nam na vrata,
spominja nas ljubiti brata,
ki nam — izgnancem domovine —
je vse, dokler naš rod ne mine.

Ko se rodi nam Dete sveto,
vstopili v novo bomo leto.
Nas sreča čaka? Al' nezgoda?
Limunčikova mar usoda?

Paula in- NJENE STRELICE

.... ZA VSAKEGA NEKAJ

Daj nam čarovnica Marina
predvsem nikdar prazen sodček vina.
N.S.W.-u potujoči pevski zbor,
Woollahri registriran pivski krožek
in članov na izbor.
Samce in samice hitro nam poroči,
ženam zakonskim oblast vso izroči,
možičke v zapor za vsako krivico,
ženskemu spolu svobodo — državi petico.
Daj nam razne dnevnike brezplačne:
"Ekonomski vestnik" za žepe lačne,
"Kuharski časnik" za osamljene fante,
"Politični glasnik" za politikante.

Za skopuhe in lenuhe
denarja kot uši.
In za zavidne in nervozne —
za živce delo dobro ni.

In še preseli naš Melbourne
v razočaran — Ingleburn.

G. SAVO TORY:

PO SILI TRGOVEC
PO DUŠI POET
OD LEPOTE JAPONSKE PREVZET
BESEDNA TOČA
DELIKATESA POTUJOČA

ZASTONJKARJEM

Simptomi:

Mu brez prestanka nekaj manjka.
Se po žepih grabi od srajce do hlače,
kot da vse je pozabil, zastonjkar — berač.

Praksa:

Če v službo se vozi z vlakom,
prakticira zastonjkarstvo s tobakom.
Pri kadilcu nade si sedišče,
včasih žeplenke, drugič cigarete išče.
Sportnik-kadilec, videč ga v zadregi hudi
prisrečno vse, kar mu manjka, brž ponudi.
Izredno razvit je zastonjkarski vonj.
Vedno izvoha, kje si pije zastonj.
Kot magneta železo, vse se prime rok
njegovih; obširen beračev teh je delokrog.
Se družbi, ki hodi na pivo, oprezno približa.
Da se vabiti, obenem se brani, da nima drobiža.
Ga tolažijo: "Ob priliki drugi boš plačal ti."
Norci naivni! Te prilike ni in ni.

V tramvaju časopise pozabljene pobira,
svetovne novice zastonj prebira,
ob žaru slovenskega tiska si dušo ogreva,
naročnino neplačano zvečer sešteva.

Januar — Prosinec

1. S Obrez. Gosp.
- Novo leto
- 2 Č Makarij, Izidor
- 3 P Genovefa, Mirna
- 4 S Angela, Tit
- 5 N Ime Jezusovo
- 6 P Sv. Trije Kralji
- 7 T Zdravko
- 8 S Severin, Teofil
- 9 Č Julija, Marciana
- 10 P Viljem (Vilko)
- 11 S Pavlin, Higin
- 12 N Sv. Družina
- 13 P Vincencij
- 14 T Srečko, Hilarij
- 15 S Pavel, Maver
- 16 Č Tomislav, Oto
- 17 P Anton Pušč.
- 18 S Vera, Stol sv. P.
- 19 N Druga po Tr. Kr.
- 20 P Fabijan, Boštjan
- 21 T Neža (Janja)
- 22 S Viktor, Anastaz
- 23 Č Zoroka Marijina
- 24 P Timotej, Evgen
- 25 S Spr. Pavlovo
- 26 N Tretja po Tr. Kr.
- 27 P Janez Zlatoust
- 28 T Peter Nol.
- 29 S Franc Saleški
- 30 Č Martina, Jacinta
- 31 P Janez Bosko.

Februar — Svečan

- 1 S Ignacij, Brigita
- 2 N Svečnica
- 3 P Blaž
- 4 T Bojana, Andrej
- 5 S Agata
- 6 Č Doroteja
- 7 P Romuald
- 8 S Janez iz Mate
- 9 N Apolonija, Ciril
- 10 P Školastika
- 11 T Lurška M.B.
- 12 S Evlalija
- 13 Č Benigen, Katarina
- 14 P Valentin
- 15 S Jovita
- 16 N Danilo
- 17 P Donat
- 18 T Bernardka
- 19 S Pepelnica
- 20 Č Leon
- 21 P Irena, Srečko
- 22 S Marjeta
- 23 N 1. Postna
- 24 P Matija, ap.
- 25 T Matilda
- 26 S Viktor
- 27 Č Gabriel
- 28 P Roman

Marec — Sušec

- 1 S Albin
- 2 N 2. Postna
- 3 P Kunigunda
- 4 S Kazimir
- 5 S Hadrijan
- 6 Č Felicita
- 7 P Tomaž
- 8 S Janez od Boga
- 9 N 3. Postna
- 10 P 40 mučencev
- 11 T Konstantin
- 12 S Gregor Veliki
- 13 Č Kristina
- 14 P Matilda
- 15 S Klemen Dvoršak
- 16 N 4. Postna
- 17 P Patricij
- 18 T Ciril Jeruz.
- 19 S Jožef, ž. D.M.
- 20 Č Igor, Šaša
- 21 P Benedikt
- 22 S Izidor, Lea
- 23 N Tiha nedelja
- 24 P Gabriel nadang.
- 25 T Oznanjenje M.
- 26 S Emanuel
- 27 Č Janez Damašcan
- 28 P Marija 7 žalosti
- 29 S Bertold
- 30 N Cvetna nedelja
- 31 P Modest

April — Mali traven

- 1 T Hugo, Venancij
- 2 S Velika sredo
- 3 Č Veliki četrtek
- 4 P Veliki petek
- 5 S Velika sobota
- 6 N VELIKA NOČ
- 7 P Radivoj
- 8 T Adalbert
- 9 S Ljubomir
- 10 Č Apolonij
- 11 P Rada, Leon
- 12 S Julij
- 13 N Bela nedelja
- 14 P Valerijan
- 15 T Helena
- 16 S Lambert
- 17 Č Rudolf
- 18 P Apolonij
- 19 S Konrad
- 20 N 2. povelik.
- 21 P Anzelm
- 22 T Soter in Gaj
- 23 S Vojteh
- 24 Č Jurij, Fidel
- 25 P Marko evang.
- 26 S Klet in Marcelin
- 27 N 3. povelik.
- 28 P Pavel od križa
- 29 T Robert
- 30 S Maksim

Maj — Veliki traven

- 1 Č Jožef delavec
- 2 P Atanazij
- 3 S Najd. Križa
- 4 N 4. povelik.
- 5 P Pij V.
- 6 T Judita
- 7 S Stanislav
- 8 Č Viktor
- 9 P Gregor Nacian.
- 10 S Antonin
- 11 N 5. povelik.
- 12 P prošnji dan
- 13 T prošnji dan
- 14 S prošnji dan
- 15 Č VNEBOHOD GOSP.
- 16 P Janez Nepomuk
- 17 S Paskal, Bruno
- 18 N 6. povelik.
- 19 P Peter Celest.
- 20 T Bernardin
- 21 S Ladislav
- 22 Č Emil, Milan
- 23 P Zeljko
- 24 S Marija Pomagal
- 25 N BINKOŠTNA
- 26 P Filip Neri
- 27 T Bruno
- 28 S Pavel od Križa
- 29 Č Maksim
- 30 P Ivana Orleanska
- 31 S Marija Kraljica

Junij — Rožnik

- 1 N Presv. Trojica
- 2 P Evgenij
- 3 T Klotilda, Pavla
- 4 S Kvirin
- 5 Č Presv. Rešnje Telo
- 6 P Norbert
- 7 S Robert
- 8 N 2. pobinkoštna
- 9 P Primož, Felician
- 10 T Marjeta
- 11 S Barnaba, Jolenta
- 12 Č Leon
- 13 P Srce Jez.
- 14 S Bazilij Veliki
- 15 N 3. pobink. Vid
- 16 P Beno
- 17 T Gorazd, Peregrin
- 18 S Bogdan, Efrem
- 19 Č Gervazij, Protazij
- 20 P Silverij
- 21 S Alojzij Gonzaga
- 22 N 4. pobink., Pavlin
- 23 P Ahacij
- 24 T Janez Krstnik
- 25 S Viljem
- 26 Č Janez in Pavel
- 27 P Ema Krška
- 28 S Irenej
- 29 N 5. pobink., Peter i. Pavel
- 30 P Spomin sv. Pavla

KOLEDAR Z

NASLOV SLOVENSKEGA DRUŠTVA IN DOMA V SYDNEYU:
121 QUEEN ST., WOOLLAHRA, N.S.W. TEL.: FB 1085.

NASLOV SLOVENSKEGA KLUBA MELBOURNE:
6 BANCHORY ST., ESSENDON, VIC., TEL.: FX 2861

NASLOV "ŽAROVEGA" UREDNIŠTVA
ZA MELBOURNE JE: EMONA — AGENCY
78 BRIDPORT STREET ALBERT PARK.
TEL. MX 1395

SLOGA JACI - N

SLOVENSKI ČASOPIS V AVSTRALIJI.

UREDNIK: LJENKO URBANČIČ
232 ALFRED ST., NTH. SYDNEY
TEL.: FB 1085
XB 4929

PODPIRAJTE SLOVENSKI TISK V TUJINI:
NE ODLAŠAJTE Z NAROČNINO. POŠLJITE ŽE
DANES 30 ŠILINGOV!

A LETO 1958

Julij — Mali srpan

- 1 T Presv. Rešnja K.
- 2 S Obisk, Marijino
- 3 Č Nada Anatol
- 4 P Urh, Bert
- 5 S Ciril in Metod
- 6 N 6. pobink.,
Marija Goretti
- 7 P Vilibald
- 8 T Elizabeta Port.
- 9 S Veronika
- 10 Č Amalija
- 11 P Olga, Pij
- 12 S Mohor, Fortunat
- 13 N 7. pobink.,
- 14 P Bonaventura
- 15 T Henrik, Vladimir
- 16 S Kamelska M.B.
- 17 Č Aleš
- 18 P Miroslav
- 19 S Vincenc Pavl.
- 20 N 8. pobinkoština
- 21 P Daniel, Angelina
- 22 T Magdalena
- 23 S Liborij
- 24 Č Kristina
- 25 P Jakob apostol
- 26 S Ana, mati D.M.
- 27 N 9. pobinkoština
- 28 P Viktor, Nazarij
- 29 T Marta, Feliks
- 30 S Abdon, Julita
- 31 Č Ignacij Lojolski

Avgust — Veliki srpan

- 1 P Vezi sv. Petra
- 2 S Porciunkula
- 3 N 10. pobink.,
- 4 P Dominik
- 5 T Marija Snežna,
- 6 S Spr. menjenje na
Gori
- 7 Č Donat, Kajetan
- 8 P Miran, Roman
- 9 Janez Vianej
- 10 N 11. pobink.,
- 11 P Suzana
- 12 T Klara
- 13 S Lilijana
- 14 Č Evzebij
- 15 P VNEBOVZETJE
MARIJINO
- 16 S Joahim, Rok
- 17 N 12. pobinkoština
- 18 P Helena
- 19 T Ludovik
- 20 S Bernard, cerkv. u.
- 21 Č Ivana Franciška
- 22 P Srce Marijino
- 23 S Filip Benicij
- 24 N 13. pobink., Jernej
- 25 P Ludovik, kralj
- 26 T Ceferin
- 27 S 7 Marijinih veselj
- 28 Č Avguštin, cerkv. u.
- 29 P Sabina
- 30 S Roza Limanska
- 31 N 14. pobink.

September — Kimavec

- 1 P Egidij
- 2 T Štefan, Maksima
- 3 S Pij X.
- 4 Č Roza, Ida
- 5 P Lavrencij Just.
- 6 S Peregrin, Liberat
- 7 N 15. pobinkoština
- 8 P Rojstvo Marijino
- 9 T Peter Klaver
- 10 S Nikolaj Tolent.
- 11 Č Suzana, Veselko
- 12 P Ime Marijino
- 13 S Notburga
- 14 N 16. pobinkoština
- 15 P Žalostna Mati b.
- 16 T Ljudmila
- 17 S Franciškove rane
- 18 Č Irena
- 19 P Jannarij
- 20 S Evstahij
- 21 N 17. pobink.,
Matej, ap.
- 22 P Mavricij
- 23 T Tekla
- 24 S Pacifik
- 25 Č Kamil
- 26 P Justa, Izak
- 27 S Kozma, Damijan
- 28 N 18. pobink.,
- 29 P Mihael nadang.
- 30 T Jeronim (Jerko)

November — Listopad

- 1 S VSI SVETI
- 2 N 23. pobinkoština
- 3 P Verne duše
- 4 T Karol Boromej
- 5 S Emerik
- 6 Č Lenart
- 7 P Zdenka
- 8 S Bogomir
- 9 N 24. pobink.,
- 10 P Andrej Avelinski
- 11 T Martin
- 12 S Avrelj, Zlatko
- 13 Č Stanislav Kostka
- 14 P Jozafat Kunčevič
- 15 S Leopold
- 16 N 25. pobink.,
- 17 P Saloma
- 18 T Milko
- 19 S Elizabeta
- 20 Č Feliks (Srečko)
- 21 P Darovanje Marij.
- 22 S Cecilija
- 23 N 26. pobink.,
- 24 P Janez od Križa
- 25 T Katarina
- 26 S Silvester, opat
- 27 Č Virgilij Koroški
- 28 P Jakob iz Marke
- 29 S Saturnin
- 30 N 1. adventna,
Andrej

Oktober — Vinotok

- 1 S Remigij
- 2 Č Angeli varuhi
- 3 P Mala Cvetka
- 4 S Francišek Asiški
- 5 N 19. pobinkoština
- 6 P Bruno, Roman
- 7 T Rožnivenec D.M.
- 8 S Brigita
- 9 Č Janez Leonard
- 10 P Daniel
- 11 S Materinstvo D.M.
- 12 N 20. pobinkoština
- 13 P Serafin
- 14 T Kalist, Just
- 15 S Terezija Velika
- 16 Č Hedviga
- 17 P Marjeta Alakok
- 18 S Luka evangelist
- 19 N 21. pobinkoština
- 20 P Irena
- 21 T Uršula
- 22 S Zorislava
- 23 Č Severin
- 24 P Rafael nadangel
- 25 S Zlatica, Krišpin
- 26 N KRISTUS KRALJ
- 27 P Frumencij
- 28 T Juda Tadej
- 29 S Ida
- 30 Č Klavdij, Sonja
- 31 P Volbenk, Gorazd

December — Gruden

- 1 P Edmund, Marijan
- 2 T Bibijana
- 3 S Franc. Ksaverij
- 4 Č Barbara
- 5 P Stojan, Sava
- 6 S Miklavž
- 7 N 2. adventna,
- 8 P Brezmadežno
Spoč. D.M.
- 9 T Valerija
- 10 S Loretska M.B.
- 11 Č Damaz
- 12 P Aljoša
- 13 S Lucija, Otilija
- 14 N 3. adventna,
- 15 P Kristina, Konrad
- 16 T Evzebij, Albina
- 17 S Lazar
- 18 Č Gracijan, Teotim
- 19 P Urban
- 20 S Julij
- 21 N 4. adventna,
- 22 P Demetrij
- 23 T Viktorija, Vlasta
- 24 S Sveti večer
- 25 Č BOŽIČ
- 26 P Štefan, 1. mučenec
- 27 S Janez Evangelist
- 28 N Nedolžni otroci
- 29 P Tomaž, David
- 30 T Branimir
- 31 S Silvester, papež

HEJ, SLOVENC!

HEJ, SLOVENC, NAŠA REČ SLOVENSKA ŽIVO KLIJE,
DOKLER NASE VERNO SRCE ZA NAŠ NAROD BIJE;
ŽIVI, ŽIVI, DUH SLOVENSKI, BODI ŽIV NA VEKE!
GROM IN PEKLO, PRAZNE VAŠE PROTI NAM SO STEKE.

NAJ TEDAJ NAD NAMI STRAŠNA BURJA NAJ SE ZNESE,
SKALA POKA, DOB SE LOMI, ZEMLJA NAJ SE TRESE;
BRATJE, MI STOJIMO TRDNO KAKOR ZIDI GRADA,
ČRNA ZEMLJA NAJ POGREZNE TEGA, KDOR ODPADA.

ESLOGA TLACI!

KAJ PA VI?

VPRAŠUJEJO DEKLETA, FOTOGRAFIRANA V SYDNEYSKEM SLOVENSKEM DOMU.

SEDIJO: OLGA KOVAČIČ, DANILA STAJBER, EMILIJA FABEC, SLAVA VALENCIČ, OLGA KOVAČIČ.

STOJIJO: BERNARDA CVETNIČ, ANGELA LJUBIČ, ANICA PETRAČ, SLAVICA GRŽELJ, JULIJA BERGANT, ALBINA VIČIČ.

- ALI PODIRATE NAŠ TISK, KI NAS V TUJINI DRUŽI, OBVEŠČA, MEDSEBOJNO SPOZNAVA IN RAZVESELUJE?
- ALI STE NAROČNIK, PLAČNIK ALI SAMO—BRALEC?
- ALI STE ŽE PRIPOROČILI "ŽAR" PRI PRIJATELJIH, KI SO RAZTRESENI PO GOZDOVIH IN PLANINAH TER SAMOTNIH FARMAH?
- ALI BOSTE POSLALI ŽE DANES NASLOVE ROJAKOV, KI BI HOTELI ČITATI ŽAR, PA ZANJ ŠE NIKOLI SLIŠALI NISO?
- ALI BOSTE POMAGALI UREDNIKU IN MU TAKOJ POSLALI VAŠ NOV NASLOV, DA NE BO DRAGA POŠTNINA ZAMAN?
- ALI BOSTE NAPISALI PISMO, DOPIS ALI ČLANEK ZA ŽAR?

POMAGAJTE ŽARU, DA BO TUDI ON LAHKO POMAGAL VAM.

NAJLEPŠE NOVOLETNO DARILO ZA VAŠEGA SORODNIKA, PRIJATELJA ALI PRIJATELJICO JE, ČE MU NAROČITE IN PLAČATE ŽAR. DARILO, KI STANE LE 30/- IN BO RAZVESELILO OBDAROVANEGA, KO MU BO UREDNIŠTVO SPOROČILO VAŠE IME.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA ŽARA VAM ŽE LITA VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER OBILLO USPEHA V NOVEM LETU.

KAKO LEPA ZAHVALA IN ODGOVOR BO ZA UREDNIŠTVO IN UPRAVO, ČE BOSTE ODGOVORILI NA GORNJA VPRAŠANJA S KRATKIM IN ISKRENIM — "DA"!

IN ONA

Sonce in obraz

Vroče poletno sonce, suh veter in slan morski zrak so prav neusmiljeni vplivi na kožo obraza, vratu in ram ter rok. Vsi ti deli potrebujejo posebno nego in pozornost prav v tem letnem času. Če jih zanemarimo zdaj, nam bo vse leto žal!

Koža bo postala izsušena kot usnje, pričela se bo lupiti v malih luskah in drobne in fine gube se bodo pojavile po vsej površini. Postala bo "mrtva" in neprijetna na dotik.

Vsemu temu moremo pomagati z zvesto in vestno nego, ki nas stane le nekoliko minut časa in prav malo denarja — skromna, toda modra vlaganja, bodo dala velike delnice.

Privoščite si razkošje posebnega mehkega mila za obraz, ki ne vsebuje nobenih trdih čistil; stalo bo nekaj penijev več.

Zvečer najprej očistite puder in šminko z obraza s čistilno kremo in kepico vate. Nato umijte obraz z mlačno vodo in nežnim milom. Ne drgnite brisače po obrazu, temveč vodo "popivajte".

Nato vzemite mastno kremo — na tržišču je mnogo različnih znamk, ki so približno vse enako dobre, ugotovite le, kaj odgovarja vaši koži — in jo z vrhovi prstov (kazalec in sredinec) nanašajte na obraz nežnimi enakomernimi udarci. Okoli oči, zlasti na zunanji strani proti temenu in v vogalu proti nosu, na čelu, v zunanjih kotih okoli nosnic, na črti do vogalov ust in na vratu tik pod brado. Ta mesta potrebujejo največ maščobe, zato nikar ne štedimo s kremo!

NIKDAR ne drgnite po koži, ker se raztegne in seveda naguba. Vedno uporabljajte samo konce prstov — nežne, toda čvrste udarce. Deset minut take masaže vsak večer dela čudeže.

V tem času bo koža vpila vso maščobo in se vam ni treba bati, da bodo blazine mastne.

Ne pozabite na vrat, tilnik, hrbet in roke, zlasti komolce! S kremo za telo (hand and body lotion) dobro namažite vsa ta mesta. Koža na komolcu zlasti rada postane trda in nagubana. Vzemite citrsko, prerežite jo na pol in z njo zdrgnite komolce; če upognete roko, to lahko naredite. Nato splaknite z mlačno vodo in milom in na debelo namažite s kremo ter jo vdrgnite v kožo.

Zapestje, hrbet roke in členki prstov prav tako potrebujejo veliko količino kreme.

Ušesa, ki so pri današnjih pričeskah vedno vsem na ogled, so najbolj zapostavljena, kar se tiče nege. Naj bodo vedno čista in naj zvečer dobijo svoj obrok kreme za obraz, zlasti pokončni rob, ki nima nobene prirodne maščobe.

Zjutraj umijte obraz z mlačno ali hladno vodo, nikdar vrelo. Namažite ga s podlago, suko kremo: če je koža preveč suha pa s prav tanko plastjo mastne kreme. Počakajte, da se krema vpije v kožo nato napudrajte z malo temnejšim pudrom kot je podlaga. Nanašajte puder s kepico čiste vate po vsem obrazu in ga samo pritisnite na kožo. Kar je odveč, obrišite s posebno mehko ščetko za obraz.

S krtačico za črnenje trepalnic (imejte posebno, čisto za to) očistite puder z obrvi in trepalnic, ter skrtajte obrvi v enakomeren lok, navzven od oči.

Ustnice naj bodo brez pudra in popolnoma suhe preden denemo nanje šminko. Najprej zgornjo ustnico v dveh potezih od sredine na vsako stran. Nato začrtamo zunanjo linijo spodnje ustnice in jo izpopolnimo navznotraj. Pazite, da ne bodo mali madeži šminke ostali na zobeh!

Razne statistike in raziskovanja so dakazala eno dejstvo: Dekle s karijero, ono dekle ki se je odločila za poklic radi poklica samega in ga je vzela sama sebi kot edini življenski cilj, je danes izgnila. To je eden zadnjih motivov, ki so pripeljali ženo v skupino davkoplačevalcev.

Njen Nabiralnik

BARBARA HUTTON, dedinja velikega bogastva, ki ima vsega, kar more denar kupiti, le sreče ne, se je ločila od svojega šestega moža in jeziki šepetajo, da si je izbrala sedmega. Vse mogoče može je imela: bogate, lepe, stare, modre krvi, slavne in vendar...

Zdi se, da poroka ne pomeni mnogo. Marsikatera žena niti frizuro ne menja tako pogosto. Ubooga bogata strola!

x x x

BERNARD TUSSAUD, pra-pra-pravnuk prve Madame Tussaud, je napravil kip Marilyn Monroe iz mavca in voska. — Samo slavni ljudje imajo tako čast. —

Vosek se uporablja samo za one dele telesa, ki niso pokriti z obleko. Umetnik trdi, da je porabil neprimerno več voska kot običajno, kadar je modeliral druge, ne tako poznane oblike...

Če imate zelo suhe ustnice, uporabljajte mastno šminko (creamy lipstick) sicer pa je suha za poletje bolj primerna, ker se ne maže in razliva. Ako vam ustnice rade razpokajo, jih zvečer namažite z vazelinom ali primerno kremo (lips ointment).

Rdečilo za lice trenutno ni v modi. Vendar, če ga uporabljate, ga denite na lice preko podlage, toda pod puder.

Pri pudranju ne pozabite na ušesa, ki so del obraza, in vrat. Zlasti, če uporabljate temnejši puder, morate biti previdne, da ne ostane točna črta kjer se puder neha in začne nepokrita koža. Pudrajte nalahno preko spodnje čeljusti proti vratu, vedno manj, tako, da na ovratni izrezi preidete v svojo prirodno barvo.

Šele zdaj pridejo na vrsto obrvi in trepalnice, ako jih barvate. Za dan jih navadno samo omastimo, da so bleščeče in svilene, za večer pa je prav priljubljeno črnilo na trepalnice in scene na zgornjo veko. Tukaj velja važno pravilo: raje premalo sence okoli oči, kot pa preveč!

PROSIMO vsa ona dekleta in fante, ki se željo medsebojno spoznati, da pišejo v pismu kaj več o sebi. Starost, zunanost, poklic in izobrazba zelo važni činitelji pri sklepanju prijateljstev, ki lahko vodijo do zakona. Priložite tudi sliko. Vse bo obravnavano diskretno. Naslovov uredništvo ne sme in noče dajati brez predhodnega dovoljenja tretje osebe.

Prav tako prosimo, da priložite ovoj z Vašim naslovom in nekaj znamk, če hočete dokazati, da cenite uslugo.

UREDNIŠTVO

Soproga zelo asketskega moža je v trenutku slabosti kupila negligé iz rdečega chiffona. Ko ga je prinesla domov, jo je pogum zapustil in skrila je dokaz svoje slabosti v spodnji predal omare. Od časa do časa je s poželenjem pogledala na izzivajočo meglo rdeče svile in čipke. Nekega jutra, ko je mož odšel rano na potovanje, je zbrala pogum, se oblekla v rdeči negligé in — v njem pomila posodo po zajtrku!

"O.P." cigarets (Other's people cigarete)

Delam skupaj s človekom, ki si je že dvakrat sposodil od mene ŽAR.

Ko me je vprašal tretjič, sem mu pokazal naslov, ki je natiskan na naslovni strani, misleč, da se bo tudi on sam naročil.

Tedaj mi je mož priznal, da je ŽAR vrnil, ker je predrag.

Seveda je cenejši pri meni, oziroma je bil, zakaj v bodoče ga bom čital sam in sam tudi plačal.

Brez zamere ali pa — z zameror!

BRALEC IN PLAČNIK

● JAVITE SPREMEMBO NASLOVA

G. Savo Tory je poznan širše mu krogu v Slovencev v Sydneyu in tudi nekaterim čitateljem MISLI, za katere je pisal pod pravim ali pa izmišljenim imenom. Pred nekaj tedni se je vrnil iz Japonske, kjer je prebil dva meseca kot turist. V pisarni Slovenskega doma je pokazal skupini prijateljev lepe japonske izdelke, predvajal jim je trak z "rekorderja" ter prečital svoje vtise. Tukaj navajamo le nekaj njegovih izjav:

Ljudje smo različni, vendar vsi hrepenimo za enim: srečo v življenju. Srečo pa lahko dobimo samo, če odpravimo iz našega življenja zlo: vojne, bolezni, nasilje in okrutnost. Mnega o Japoncih in njihovi deželi so zelo različna. Jaz sam se bil med Japonci zelo srečen vsak trenutek v dveh mesecih, ki sem ju prebil v tej deželi.

Ko je ladja plula iz Kobe, ni bilo nikogar, ki bi me pozdravil. Videl sem le dim, umazano pristanišče in slišal vzklike.

Zjokal sem se, odšel v kabino in

vzkliknil: "Sayonara Niponge watashiwa nipongke kite ureshie desu — Nasvidenje Japonska, bil sem zelo srečen na Japonskem".

Vse mi je bilo drago, razen nekaj izjem. Rad bi živel na Japonskem (sveda še raje v Evropi). Nisem bil toliko radoveden, da vidim temple, industrijo ali znanost. Hotel sem spoznati le Japonce, njihovo notranjost, hotel sem vedeti, kaj ljubijo in kaj odklanjajo.

Japonski jezik je za Slovane zelo lahko izgovorljiv, pisanje pa je težavno. Le malo tujcev se nauči pisati po japonsko.

Njihova kultura ni tako visoko stoječa kot sem si predstavljal. Ni mi všeč njihovo opičje posnemanje Zapada.

Japonci imajo kakovosti ki so bistvene za dobro civilizirano življenje: Japonci so bolj kot ostali narodi VLJUDNI, POŠTENI, POTRPEŽLJIVI, OLIKANI IN ČISTI. JAPONCI SE LAHKO HITRO RAZVESELIJO.

MAME IN MALČKI

NAŠA OTROŠKA LETA so polna lepih spominov, naši otroci pa so mnogokrat prikrajšani zanje, zlasti v zimskem času. Ne moremo jim nuditi sanjkanja in drsanja. In kako radi bi jim naredili sneženega moža. Kepali bi se pa menda tudi mi sami. In kako smo se šemili za pustne maškerade.

Vsaj to lahko sedaj nudimo svojim malčkom. Košček iz naše bogate mladosti v mali in tako lepi in življenja polni Sloveniji.

Sebično je prirejati zabave samo za nas odrasle. Priredimo pustno zabavo za naše otroke in njihove prijatelje. Ko se bodo zopet sestali po šolah in vrtcih, bodo imeli toliko povedati svojim vrstnikom in sosedom. Nam pa se bo v njihovem veselju vrnil košček lastne mladosti.

Dajmo otrokom, kar moremo. Posebno tukaj bo njihova otroška doba kratka, ko bodo morali že zgodaj služiti svoj kruh.

Pripeljite jih skupno z njihovimi prijatelji; maskirane ali pa brez mask.

Če hočete sodelovati, prečitajte spodnje točke in naznačite, v čem ste pripravljeni pomagati:

1. Darila v sandwichih
2. Darila v kolačih
3. Darila v igračkah za majhe

srečolov

- a) raznovrstne žoge
- b) gumijasti plavalni pasovi
- c) slikanice, barvni svinčniki in podobno

4. Če imate zamisli, s katerimi bi ta prva otroška maškerada v Sydneyu uspela.

Na pobudo pešice slovenskih mater iz Sydneya in okolice nastaja prva maškerada slovenskih otrok v Sydneyu. Kraj: Slovenski dom, Sydney. Čas: 18. januar, 1958. ob 4. popoldne.

Dobiček bomo uporabile za dobrodelne namene. O tem se bomo dogovorile na dan same prireditve. Vljudno vabimo vse matere in dekleta (pa tudi očete), da se nam pridružijo v pripravah. Več glav več ve!

Za pojasnila, prijave in sodelovanje se obrnite na sledeče gospe:

PAVLA MILADINOVIČ
12 Oxford Rd., Ingleburn, NSW.
(Tel.: B071, Ingleburn 492)

MARIJA KLAČOČER
57 Railway St., Sydenham, NSW.
(Tel.: LA 3856)

NEŽKA HODALJ
3 Collins Pde., Ingleburn, NSW.

MARJANA KRAJC
Pine Rd., Fairfield, NSW.

KORAK NAZAJ V ST. ALBANSU?

Spričo nezadostne udeležbe na skupščini Slovenskega kluba v St. Albansu, (sklicani za 8. t.m.) so prisotni odborniki odločili, da zaradi splošnega nezanimanja članstva, nima pomena sklicevati nove skupščine niti voliti nove uprave.

Ker v danih prilikah ni izgledov za prosep kluba, obstoja pa morda upanje, da se bodo prilike izboljšale, ko bo čas izbrisal sledove nedavnih perturbacij, ko bodo družinski očetje srečno spravili pod streho domove, ki so še v gradnji in ko bo doraščajoča mladina mogla v večjem številu poprijeti za delo v klubu, je bilo sklenjeno, da se namesto voljenja nove uprave, zaprosi Zvezo slovenskih klubov v Viktoriji, naj imenuje za St. Albans poverjenika, ki bo opravljal vse posle, dokler ne bo dana možnost sklicanja nove skupščine z večjimi izgledi na uspeh.

Na splošno željo prisotnih, je bil za poverjenika predlagan dosedanji revizor g. Jože Turk. Predlog je bil sporočen tajništvu Zveze, da ga predloži v odobritev Zveznemu svetu.

Slovenski klub v St. Albansu je s tem formalno prenehal obstojati in ga je zamenjalo Poverjeništvu Z.S.K. za St. Albans, kar seveda ne pomeni, da bo delovanje prenehalo. Čim bodo prilike ugodnejše, bo zaživel nov, notranje krepkejši klub. Želimo, da bi se to zgodilo čimprej.

Vse priznanje gg. odbornikom, ki so se rajši odločili za ta, na videz nesladen korak, kot pa da bi le zaradi zunanjega izgleda pustili klub životariti v prilikah, ki povzročajo več nevolje, kot pa stvarnega dela.

Na skorajšnje svidenje, novi, močnejši St. Albans!

— L.V.Š.

RAZVESELJIVA VEST IZ MELBOURNA

Zdi se, da nesporazum med pevskim zborom "Triglav" in Slovenskim klubom v Melbournu le ni tako nepremostljiv in vse kaže, da bo prišlo med obema zopet do treznega in tesnega sodelovanja.

Takšen vtis napravi vest, da je pevski zbor "Triglav" formalno zaprosil, da bi bil sprejet v "Zvezo Slovenskih klubov v Viktoriji". Nič bolj ne bi bilo razveseljivo, kot novica, da je bil ta korak s strani "Zveze" obravnavan z dobrohotnim razumevanjem.

ŽAR se kot neodvisen časopis za VSE SLOVENCE v Avstraliji

ne more in tudi noče spuščati v razloge, ki so dovedli do sedanjega nezaželenega odnosa med SKM in "Triglavom". Vendar pa bo neustrašno in nepristransko podpiral delo VSAKEGA Slovenca in VSAKE slovenske organizacije, v kolikor bo to doprineslo k dobru slovenske emigracije in domovine.

Na srečo nam poteza "Triglava" nakazuje, da bodo Slovenci v Melbournu zopet našli pot k skupnemu delu in zato z zaupanjem pričakujemo nadaljnjih ugodnih vesti v tej zadevi.

SREČNO NOVO LETO VOŠČI: PERKO FOOD TRADING DELIKATESNA TRGOVINA

115 WALKER STREET
NORTH SYDNEY TEL. XB 4929

NA ZALOGI:

- VSE VRSTE IMPORTIRANIH DELIKATESNIH IZDELKOV
- IZBIRA SALAM IN SUHEGA MESA
- DNEVNO SVEŽA PERUTNINA (PURANI IN RACE NAŠA SPECIALITETA)
- PRIZNANO DOBRE KRANJSKE KLOBASE
- DOSTAVA VSEH VRST LIKERJEV, VINA, PIVA NA DOM PO NAJNIZJIH CENAH
- ZA SLAVNOSTI IN SVATOVANJA OBRNITE SE NA NAS ZA KOMPLETNO NABAVO.

**ŽUPANOVA MICKA
PRIHAJA V SYDNEY!**

PISMA "ŽARU"

ZAPRIMO USTA!

Dragi g. urednik,

Bilo bi mi zelo neprijetno, če bi mi vest očitala, da uporabljam "Žar" kot sredstvo nesmiselnega prerekanja med Slovenci v tujini, toda ne bi našel miru, če ne bi odgovoril Ponosni Slovenki ga. Pavli Miladinovič na njen dopis v oktoberski številki Žara.

Brez prigovarjanja bi se lahko vprašal, zakaj ga. Miladinovič zagovarja Slovenke v Avstraliji in zakaj tako strogo napada "Ponosnega Slovenca"? Priznati moram, da je Ponosen Slovenec rabil precej nerodne izraze v njegovem dopisu. Toda, zakaj bi mu zamerjali? Revez mogoče ni imel prilike, da bi se naučil boljših izrazov. S tem pa ni rečeno, da ni prišel s prebradko resnico na dan. Pomisliti moramo, da vsakdo ni bil tako srečen, da bi se rodil v mestu in da bi se tam lahko našel tako imenovanih "boljših izrazov". Mogoče je Ponosen Slovenec zrastlel nekje v hribih (kakor tudi jaz).

Poglejmo na primer naše Slovenke v Queenslandu. Želel bi navesti samo en primer. Ob priliki plesne zabave v Brisbanu je slovenski fant v pristni slovenščini zaprosil gđc. X. iz Ljubljane za ples. Odgovor je bil: "No. Thank you. I do not mix with Slovenian gents."

Slovenke v Queenslandu se ne marajo družiti s poštenimi, iskrenimi in varčnimi slovenskimi fanti ter se jih izogibljejo in jih prezirajo, češ; ti so predolgočasni in staromodni. Toda fantje drugih narodnosti v oblekah bodgie tipa in bodgie obnašanja so jim prav dobrodošli in so jim nerazdružljivi spremljevalci v nedostojnih in sumljivih nočnih lokalih.

V desetih letih mojega bivanja v Avstraliji sem imel dovolj priložnosti opazovati slovenska dekleta. V teh dolgih letih sem prišel do zaključka, da je večina slovenskih deklet izgubila ponosno pot častne in iskrene Slovenke.

Čas je, da se popravimo, da zapremo naša usta in da se potrkamo na prsa rekoč: "Mea maxima culpa".

PAVLIHA BABAVABA

— * —

Cenjeni,
hvala za ŽAR. Zelo rada ga prebirava z ženo.

Prav razveselil sem se, ko sem čital v zadnji številki, da Vas je obiskal v Slovenskem domu g. Marjan Štraus iz New Guinea. Pozna se dobro iz Švice. Vse najlepše pozdrave, ko ga zopet vidite.

Želel bi tudi postati član sydneyškega Slovenskega društva.

Ves uspeh!

DR. JOŽE ZURC
Dapto, NSW.

SREČNO NOVO LETO VOŠČI:

M. FIORELLI PTY. LTD.

106-118 COMMONWEALTH ST., SYDNEY

DOSTAVLJA NA DOM ČRNO IN BELO VINO PO 12/6 GAL.

NA ZALOGI VSE VRSTE LOKALNIH IN KONTINENTALNIH LIKERJEV, ŽGANJA, VINA IN PIVA.

VSE VRSTE IMPORTIRANIH GROSERIJSKIH IZDELKOV, SUHIH RIB, OLIV, OLIVNEGA OLJA, POLENTE IN SIRA.

PROIZVAJA VSE VRSTE TESTENIN POD ZAŠČITNIM IMENOM "VETTA".

ZA DOBRO VINO IN SOLIDNO POSTREŽBO

POKLIČITE: BA 4243

PISMA "ŽARU"

PISMA "ŽARU"

PISMA "ŽARU"

Cenjeni,

zopet sem se vrnil v planine — v Snowy Mountains. Bistri potočki in planine me spominjajo na domovino.

V ŽARU nam pišete o veselju v sydneyškem Domu; nam v bushu je težko, da se ne moremo udeležiti veselja. Pišete tudi o novodošlih dekletih. Ko pridem v mesto, me še poznati nočejo. Zakaj nas le odvajajo od mestnih fantov. Mi smo vendar odšli v gore, da si kaj prihranimo za ustanovitev lastnega doma, zakona in družine.

Prihaja Božič in mi bomo brez domačega veselja. Naša dekleta nas nočejo več poznati, odkar so prišla v Avstralijo.

Povsod po mestih se nas izogibajo, češ ta planinski osej ni za našo družbo.

Obračamo se na Slovensko društvo, ki pozna razmere, da tudi za nas planince prištedi kotiček veselja, kjer se bomo srečali z veselimi dekleti, ko obiščemo mesto. Vas pozdravlja jodlar iz planin,

JOŽE PODGORŠEK

Junction Shaft,
via Cooma, NSW.

Cenjeni,

prejmeti tudi od nas s Snowy nekaj pozdravnih vrst. Hvala za ŽAR, ki nam je res nujno potreben, da ne pozabimo materinščine in pa slovenske "stare pravde". Sicer pa upamo, da ne bomo nikoli pozabili biti Slovenci, četudi bi bile okoliščine še tako težke. Pošljamo naročnino, oziroma prispevke za tiskovni sklad.

Pozdravljamo vse Slovence v Sydneyu in po vsej Avstraliji. Želimo jim vesel Božič in srečno Novo leto.

Nasvidenje!

Pavel Česnik
Jože Belčar
Janez Škrjanc
Ivan Vogrin
Drago Stojkovic
Jakob Božič
Ferdinand Žagar

EUCUMBENE PORTAL,
via Cooma, NSW.

— * —

Cenjeni,

hvala Vam za poslani ŽAR, ki nas razveseljuje. Med drugim smo tudi bili presenečeni in veseli, ko smo čitali o umetniku g. Milanu Vojsku. Vsej družini želimo mnogo uspeha.

ADO in MIMICA GRILANC
Brisbane

Avstralski Ironworkers

Federated Ironworkers' Association of Australia

ČE STE ČLAN NAŠE UNIJE, BODITE TUDI FINANČEN ČLAN. ALI STE ŽE PORAVNALI ČLANARINO

BODITE AKTIVNI V UNIJI. POSEČAJTE SESTANKE IN ODLOČAJTE PO DEMOKRATSKO O SVOJIH INTERESI.

KADARKOLI POTREBUJETE NASVET ALI POMOC, OBRNITE SE NA UNIJO. FUNKCIONARJI SO VEDNO PRIPRAVLJENI POMAGATI.

WEAR YOUR
UNION BADGE

Supplies at
Branch Office

UNIJSKI TOLMAČI VAM BODO TUDI POMAGALI, ČE BOSTE IMELI JEZIKOVNE TEŽKOČE.

L. SHORT,
zvezni tajnik

188 GEORGE ST.,
SYDNEY

TEL.: BU 4021

SLOVENSKI PREDSEDNIK

Dne 26.10.1957 se je vršila prva redna skupščina Jugoslovanskega kulturnega društva v Melbournu z namenom, da zamenja začasni pripravljalni odbor z upravo, ki bo vodila novo ustanovljeno društvo v prvem letu obstoja.

Kljub temu, da je začasna uprava imela v glavnem le nalogo, da pripravi pravilnik in ostale formalnosti, se je v svojem poročilu lahko pohvalila z lepim uspehom ob priliki razstave na "Royal Melbourne Show" ter z vzpostavitvijo tesnih odnošajev z nekaterimi drugimi organizacijami, posebno z "Good Neighbour Council".

Po poročilih članov uprave se je g. ing. Nataroš v kratkem govoru zahvalil za izvršeno delo ter opisal navdušenje, katerega je med nemalo Slovenci, Hrvati in Srbi zbudila zamisel bratskega in nesebičnega skupnega dela na kulturnem polju. Primerjal ga je z navdušenjem, katerega je pred prvo svetovno vojno med beograjsko mladino povzročila prva razstava jugoslovanskega tiska, ki je tedaj, čeprav še v različnih državnih enotah, včasih tudi pod najtež-

jimi pogoji oral pot bratstvu med jugoslovanskimi narodi od Črnege morja do Triglava.

Pravilnik, katerega je predložila začasna uprava in ki poudarja, da bo društvo nestransko organizacija, katere glavna naloga bo na prosvetnem, dobrodelnem in družabnem polju sousmerjati delovanje v Melbournu živečih Jugoslovancev, je bil z malimi spremembami sprejet.

Vs člani, ki so bili predlagani v novo upravo, so brez obotavljanja in ob soglasnem pristanku pristanku prisotnih sprejeli svoja obdorniška mesta in njihov idealizem, povezan z izkušnostjo pri organizacijskem delu nam dajejo upanje, da bo društvo z uspehom vršilo svojo nelahko nalogo.

Slovenec je bilo izkazano zaupanje, ko je bil izvoljen za predsednika g. Zlatko Rome (doma z Dolenjskega), poznan velikemu številu Slovencev v Melbournu. V odboru sta še Slovenca g.g. Marjan Peršič (blagajnik) in Slavko Zerdoner.

— Kostja

Zavila je bebo v odejico in jo položila v košek. Pobralla je mokre plenice in po prstih odšla iz sobe, nato je pohitela do stanovanjskih vrat ter pobralla pismo, ki je ležalo na tleh. Utrujeni koraki pismo noše so še odmevali na stopnicah.

Ze ko se je pripognila, je spoznala pisavo. Neučakano je raztrgala ovoj: pristrčno božično voščilo in zelena smrekova vejica. Nežno je pogladila bodeče iglice in spomin ji je hitel nazaj...

Planinska koča je bila polna smučarjev. Dve leti je štedila denar-ona in še tri druge tovarišice iz pisarne — za te zimske počitnice, prve počitnice, ki jih bo imela. Ko je prišel čas pred Božičem, so se polne nerazumljivega pričakovanja znašle med to živobarvno množico ljudi.

Prijetno je bilo. Zabava, družba — nepoznani ljudje so postali prijatelji, vsaj za nekaj prijetnih dni.

Vsako jutro je učitelj smučanja zbral novince in jih odpeljal

na nizek teren za kočo.

Bil je mlad visok fant s temnimi lasmi in smejočimi se očmi. Potrpežljivo jih je učil, kako pripeti smuč, kako se drže palice, nalahno upognjena kolena, naprej nagnjeno telo.

Nikakor ji ni šlo. Ponovno ji je moral razlagati in na novo pokazati. Tisočkrat je padla, izgubila je vse upanje, da se bo kdaj naučila, in zdelo se ji je, da je učitelj izgubil potrpljenje. Njegov glas je ostal vljuden, toda trši: "Še enkrat poizkusite, gospodična. Saj ni tako težko; pogledajte, vsi drugi že znajo." Glas je ostal vljuden, toda trši: "Še enkrat poizkusite, gospodična. trepetala.

"Prot mraku, ko ne bo nihče videl, bom šla sama na sneg in bom poizkušala, dokler se ne naučim, stokrat in tisočkrat".

Dobro izvožen teren je bil prazen, ko se je izmuznila od prijatelje in s smučmi odšla za kočo. Pripela si je smuč in se pripravila. Noge vzporedno, nalahno upognjena kolena in telo naprej, lahek sunek s palicami. Počasi je spolzela, saj gre, — in padla. Pobralla se je in še enkrat poizkusila. Vedno bolj je šlo. Zadovoljana sama s seboj se je vrnila v kočo, ko so se ljudje zbirali k večerji.

RADIO PROGRAMMES FOR

NEW AUSTRALIANS THE AUSTRALIAN BROADCASTING COMMISSION PRESENTS

THE NEW AUSTRALIAN PROGRAMME: Sundays at 7.45 a.m., 2BL and regionals. Serial: In a Sunburnt Country. Music by New Australian artists and Question Time.

MAKING FRIENDS (for New Australian Women):

Mondays to Fridays 10.15 a.m., 2BL and regionals.

ENGLISH FOR NEW AUSTRALIANS: Saturdays 8.15 a.m. and 12.45 p.m. 2BL. 7.00 a.m. — 7.15 a.m. and 7.15 a.m. — 7.30 a.m. Regionals.

LET THE A.B.C. HELP YOU TO KNOW AUSTRALIA!

SLOVENSKE PESMI NA RADIU

Uredništvo ŽARA je zaprosilo A.B.C. za oddajo slovenskih pesmi. Pri razgovoru, ki ga je imel urednik z Mr. E. Kochom, ki vodi oddaje za Nove Avstralce, je bilo določeno, da bo prva slovenska oddaja 26. januarja (nedelja) ob 7.45 zjutraj po sydneyanskem času.

Na žalost te oddaje ne bodo tako pogoste, ker je mnogo drugih narodnosti, ki imajo iste želje kot slovenski poslušalci. Vsekakor prvi korak je storjen. Pišite nam, kaj si želite za poznejše oddaje. Prav tako opozarjamo na oglas: "Radio programmes for New Australians."

26. januarja 1958. bo nastopil baritonist g. KAREL BUTKOVIC, ki je že popreje pel slovenske pesmi. Je Hrvat in ne zamerimo mu, če ne bo njegov izgovor pristno slovenski.

Obenem želimo tudi pojasniti, da smo izrečno vprašali za slovenskega pevca. Odgovor je bil, da lahko nastopa na A.B.C. samo pevec ali pevka, ki je naredila izpit in je tako tudi na A.B.C. listi. Na žalost takega Slovenca doslej še ni.

O SMREKOV VEJICI

Stal je ob peči in kramljal z grupo ljudi in niti opazil je ni, ko je šla mimo.

"Kako ga bom jutri presenetila", se je tajanstven nasmehnila. Toda drugo jutro je doživela razočaranje. Mesto pohvale le opazka: "No končno ste se le naučili." Solze so ji privrele v oči, pa jih je le premagala.

Zvečer ji ni bilo do zabave in plesa. Noč je bila jasna in lepa. "Na sprehod grem", se je odločila in odšla po ozki stezi navkreber. Za njo je ostal šum kože in zvok plesne glasbe.

Vtopljen v misli, ni pazila, kam gre. Zakaj je bila razočarana, ko je ni pohvalil, zakaj je tako želela, da se nauči in da se mu pokaže. Zakaj je vedno nervozna, kadar ji kaj pokaže ali z njo govori? Ni si hotela priznati, kar je čutila. Samo še nekaj dni počitnic je ostalo, potem nazaj v mesto. Pozabljene bodo planine, smučanje in učitelj smučanja.

Bila je utrujena in sedla je pod smreko s posebno širokimi in košatimi vejami.

Že od daleč je slišala veselo klicanje skupine smučarjev, ki so zdrseli mimo nje.

Drugi dan ni šla na smučanje. Pomagala je oskrbnici krasiti drevo. Bil je božični večer.

Popoldne je prišlo še več ljudi in ko so se po večerji zbrali okoli drevesa, je bila soba prenapolnjena. Iskala ga je z očmi in ga zagledala prav pri drevesu z visokim temnolasim dekletom, ki je prišlo popoldne in jo je oskrbnica prav prijateljsko pozdravila.

Ksenija. Kako ji pristojna ime, kako ponosno hodi in, kako samozavestno nosi lepo glavo na vitkem vratu.

Neosnovana ljubosumnost jo je zbolela v srcu; bolečina, ki jo more čutiti samo zelo mlado srce, srce osemnajstletnega dekleta. Dvignila se je in odšla. Nihče je ne bo opazil, vsi so v prijetnem

Slovenska polnočnica bo zopet letos istotam kot druga leta. Cerkev sv. Patrika na Grosvenor St., blizu postaje Vynyard, kjer so tudi sv. maše za Slovence vsako drugo nedeljo v mesecu. Naj spet pripomnimo, da je naša polnočnica v spodnji cerkvi, vhod poseben, nekoliko na desno od glavnih vrat v gornjo cerkev.

Ob desetih se bo začelo spovedovanje, med polnočnico sv. obhajilo.

Posebno božično spovedovanje tudi v cerkvi St. Francis, Paddington, v soboto pred 22. decembrom od 4-6 in od 7-9 zvečer.

MAYFIELD-NEWCASTLE-GRETA

V nedeljo pred Božičem, 22. decembra, služba božja za Slovence in Hrvate v znani cerkvi sv. Alfonza (Ave Maria), Mayfield ob 11. uri.

Spovedovanje pred mašo in prejšnji večer kot po navadi.

V Greta (Camp) pride duhovnik v nedeljo popoldne in bo povabil Slovence in Hrvate k božični spovedi.

WOLLONGONG

Peta nedelja je ta mesec prva pobožna, 29. decembra. Služba božja za Slovence in Hrvate ob 5. popoldne v katedrali kot po navadi.

Eno uro pred mašo spovedovanje.

BRISBANE

Slovenski duhovnik bo obiskal rojake v Brisbanu takoj po Božiču. Ostal bo med njimi še za novo leto, 1. januarja.

Službo božjo bo imel v cerkvi St. Mary's, Sth. Brisbane, na vogalu ulic Marivale & Peel. To je pri prvi tramvajski postaji, ko se pride čez most "Victoria Bridge".

V soboto 28. dec. pop. in zvečer spovedovanje.

V nedeljo 29. dec. ob 10. uri dop. sv. maša s pridigo, pred mašo spoved.

V torek 31. dec. popoldne in zvečer spovedovanje.

V sredo 1. jan. ob 10. dop. sv. maša s pridigo, pred mašo spoved. Če bo vmes še kakšna druga pobožnost, bo oznanjeno v cerkvi.

Vsi rojaki in rojakinje prav iskreno vabljeni!

MELBOURNE

Polnočnica v St. Louis Church Stawell St., Burnley. Ni bilo mogoče najti večje cerkve.

Božične pesmi začnemo o pol dvanajstih. Po polnočnici takoj še ena tiha sv. maša.

Spovedovanje od 10. do polnočnice, ki se začne točno.

Spovedovanje tudi že od 7-8 (sveti večer) v St. Francis Church na Elizabeth St. Istotam ob isti uri v soboto po božiču.

ST. ALBANS

Spovedovanje v soboto 21. dec. od pol osmih dalje.

Pete litanijske v nedeljo 29. dec. ob pol petih pop. Vabljeni tudi rojaki iz Melbournea.

GEELONG

Spovedovanje v ponedeljek 23. dec. v cerkvi Sv. Družine, Separation St., Bell Park. Od 7. ure zvečer dalje.

Nedeljska maša zopet 12. januarja istotam ob desetih. Nujno vabljeni, da prihajate vsako drugo nedeljo v mesecu v večjem številu kot doslej.

Božična spoved v petek 20. dec. o pol osmih zvečer. Če vas bo kaj več, ob osmih kratka pobožnost.

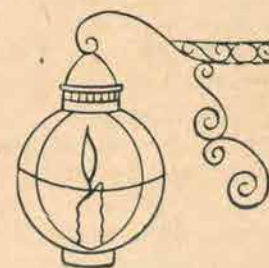
BONEGILLA in drugi kraji

V dnevih pred božičem bo slov. duh. iz Melbournea obiskal tudi Bonegillo in še kak kraj, kjer je več rojakov. Rojaki po deželi, ki bi radi opravili spoved v svojem jeziku, pišite na naslov: P. Bazilij Valentin, 19 A'Beckett St, Kew, Vic.

ADELAIDE

Božična sv. maša na Božič ob 4. pop. v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh. Spoved od 2. ure dalje.

Ljudsko petje med mašo.

razporeženju. Ni vedela, da ji je sledilo dvoje črnih oči.

Odšla je po isti stezi, zatopljen v svoje nevesele misli; prišla je do stare smreke in sedla. S hrptom gole roke je obrisala dve solzi, ki sta se ji vsilili v oči.

Potegnila je kolena k sebi in nanje naslonila glavo. Svileni vranječrni lasje so ji kot slap padli preko rok, ki jih je sklonila pod brado.

Kako se je veselila na te počitnice, kako je štedila denar. Še zimski plašč si ni kupila, da bi le mogla za Božič v planine. Toda sama si jih je pokvarila. Prisilila se je, da je obrnila tok misli drugam. Za Novo leto bo spet doma, v svoji sobici, ki je njen dom, odkar je ostala sama.

"Mirjam". Njegov glas. Presenečeno je dvignila oči. Spustil se je na rjavo igličevje poleg nje.

"Sama?"

Molče je prikimala.

"Zakaj? Vsi so tam zbrani in dobre volje. Tudi vi bi morali biti tam", je pokazal na kočo, kjer so okna blestela v luči.

"Saj tudi vi niste — tam".

"Ne, videl sem vas, ko ste odšli, in vedel sem, da ste tukaj, kot sinoči pa sem vam sledil."

Slekel je rokavico in ji stisnil hladno zapestje. Njegova roka je bila prijetna in topla. Hotela mu jo je odtegniti pa se je predala prijetnemu občutku.

"Zjutraj vas ni bilo na smučanju, pogrešal sem vas".

"Mene, kaj sem tako dober učenec?"

"Ne, toda prav poseben. — kako sem vam hotel pokazati, kar sem skrival pred drugimi, pa sem izgleda skril tudi pred vami. Na takem položaju kot je moj, mora človek tako paziti, kako postopa in kaj naredi. Videl sem vas oni dan za kočo pa se vam nisem upal približati. In včeraj sem vas videl prav na temle mestu pa se ni-

sem mogel ustaviti, bil sem v družbi.

Nocoj vem, da me ne bo nihče pogrešal in sem prišel."

Obrnil ji je obraz k sebi in jo mehko poljubil na ustne. Ni se uprla. Tesneje jo je privil in njegove ustnice so se vpile v njene.

"In Ksenija", je vprašala, ko je prišla do diha.

"Ksenija", oči so se mu nagajivo zasmevale in poljubil jo je na vrh nosa, "Ksenija je moja sestra".

V zadovoljstvu je zaprla oči in se udobno naslonila na njegovo ramo. Sedala sta tako in se pogovarjala o njegovem delu kot atletski trener poleti in smučarski instruktor pozimi; o njegovih bratih in sestri, on njenem domu, ki ga ni več, odkar je oče odšel, ko so odhajali in je ona bila še majhna punčka, in o materi, ki je umrla pred dvema leti. O njenem delu v pisarni in o mali sobici v predmestju.

KRISTINA MALOGRAJSKA

Luči so se druga za drugo ugašale.

"Pozno je", se je dvignil in jo potegnil navzgor k sebi v svoje roke.

Čas je obstal in zvezde na nebu so si med seboj razumevajoče mežikale.

"Vesel Božič, Mirjam", in vtrgal je vršiček vejice, ki se je vsilil med njuna obraza, ter ji ga zataknil v gumbnico na jopici.

x x x

Zima je bila dolga, predolga; ko se je sneg stalil, je prišel nazaj v mesto.

Prihodnjo zimo je Mirjam pomagala oskrbnici koč z gosti, on pa je učil novince osnovnih pravil smučanja. Zveče pa sta se našla, mož in žena, pod smreko s košatimi vejami. Prav tako naslednje leto.

Letos je ostala doma. Živahen zavoj plenice jima je prinesel popolno srečo v dom.

Ob pomisli nanj se je zavedla, da še vedno drži sveženj mokrih plenice v rokah.

Smrekov vršiček je spravila v spodnji predal, kjer je že tri leta rumenela prav taka smrekova vejica.

Imeli smo zbor volivcev za zbor proizvajalcev. Ob pol enih se je začel. Vse se je nestrpno presedalo in tudi delovno predsedstvo in glavni govornik so hiteli, zakaj bila je sobota. Debate nobene, kandidat potrjen enodušno. Ko smo končali, je bila sobota popoldne in ura poldveh.

x x x

Spomnil sem se ženinca naročila. Hitel sem na trg. Iskal sem teletine od stojnice do stojnice. Našel sem jo na številki 15 v poslovalnici Tovarne konzerv Vič. Seveda mi je širokogrudna in obilna prodajalka odvrnila, da nimajo teletine za cvetje, jaz pa sem jo videl in nato jo je tudi ona opazila. Odrezala mi je kos. Tehtal je točno 47 dekagramov.

"Tričetrtil kilograma bo", je dejala in pobrala vse, kar je bilo drobnega na mesarski mizi in za čudo: res je bilo tričetrtil.

"Boste imeli obaro ... 240 dinarjev..."

Plačal sem in sem šel, ker se mi je mudilo na vlak. Na Zmajskem mostu sem tisti koščeni drobščič stresel v Ljubljano. Tako sem napravil obaro — kisel obraz in v žepu je bilo znatno laže. Takrat je bila sobota in ura dve. Zato sem brž zavil proti Miklošičevi cesti.

Moral sem še v Kolodvorsko po kruh. Tam je stala dolga vrsta in pomikala se je naprej počasi. Vsiljivci so uhajali naprej, a ženske so zahtevale red.

"Tudi meni se mudi na vlak. Grem pa še jaz naprej", je klicala

2na uadis, Titovina?

žena srednjih let.

Bilo je že pozno in bal sem se, da ne bi zamudil vlaka. Toda vedel sem, da drugod ne bom dobil kruha do ponedeljka, zato sem vtrajal. Pred menoj je nekdo kupil šest štruc, zadnjih šest štruc...

"Nimate več kruha?"

"Zmanjkalo. Dobimo čez eno uro..."

"Človek ne more dobiti niti kruha..." je zabendila tista ženska za menoj. Beseda ji je obtičala v grlu. Morda se pelje tja proti Litiji; doma jo čakajo otroci, da jim bo prinesla kruha. Zdaj bodo do ponedeljka žulili krompir. Kdo bi ji zameril hudo besedo, saj je sobota popoldan in kruha je zmanjkalo.

V postajni veži je bil vrvež in huda gneča. Suhi postavi se imam zahvaliti, da sem se prerinil naprej. Končno me je potegnila reka teles... Na kolodvoru so bile črepinje ubite steklenice in neka rdeča tekočina, pomešana s prahom je bila razlita po tlaku. Nekdo je bil sila vesel in kdo bi utegnil pospraviti črepinje. Iskal sem vlak, ker ta malokdaj stoji na istem mestu. Našel sem ga, a bil je nabit. Zrinil sem se na hodnik, k vratom, ki so bila zadelana s kovčki. Nek mladenič je potlačil med naše noge neroden sivozelen kovček in se poslavljajal od dveh vojakov.

"Tovariš, umaknite ta kovček."

"Ne razumem slovenski ..."
Fant se ni dal motiti.

"Stisnite se, saj je še prostor," so vpili tisti na stopnicah in odbijačih.

"Ne gre več, tu je kovček..."

"Tovariš ali lahko stopimo na kovček?" je vprašala mladenka.

"Možete, on mi više ne treba, on je odslužio rok", je smeje odvrnil tisti mladenič, ki se je poslavljajal od vojakov. Bil je vesel in ni mu bilo mar ne za gnečo in ne za kovček. Dve dekleti sta se povzpeli na kovček in nemalo za tem smo bili, kakor sardine v škatlici. A kakor je bilo neprijetno, ni nihče godrnjal. Stal sem na eni nogi in premišljal, kako so naši ljudje potrpežljivi in spomnil sem se kandidata, ki je govoril o dohodku železnice in o tem, da je v občini Center 6200 žensk več kot moških. V Polju sem hotel ven pa so me potisnili nazaj. Napel sem vse sile in se prebil prek stopnic. Žrtev ruvanja je bil samo en gumb. Takrat je bila ura tričetrtil na tri...

x x x

Hitel sem domov. Doma je bilo zaključenjeno in ključa nikjer. Skočil sem na kolo. Bilo je prazno. Ko sem pritiskal na zgoščevalko, so se mi obesile znojne kaplje na obrvi in ustnice so mi drgetale od

jeze. Slednjič sem odjadral proti občinskemu uradu po ključ — dežne kaplje so postale gostejše. Takrat pa so se spustile zapornice. Čakal sem. Dolg kilometrski tovorni vlak je utrujeno cvilil proti Ljubljani. V prsih mi je vrelo, da sem pihal ko stara lokomotiva. Ali mi je bilo tega treba? S tem ključem namreč. Poslal sem ga ženi, da ne bi čakala pred zaprtimi vrati, sedaj je pa ni iz urada. Zadnji voz je šel mimo; zavirač je žalostno gledal iz svoje bišice. Minuto kasneje je pritekel železničar in začel jadrno vrteti zaporniške kljuke. Pognal sem. Na občini so se ravno razhajale uradnice, nasmejane in dobre volje. Menda je imela ena rojstni dan. Tudi ženi so se ustnice v nasmehu razpotegnile prek lic. Ura je bila takrat tri. Oborožen s ključem sem hitel domov in vključil kuhalnik. Takrat je bila ura četrtil na štiri in sobota popoldne.

Mislil sem: "Če bo tok in sreča junaška, bom jedel ob pol petih."

In res je bil tok in sreča junaška. Kosilo je bilo ob pol petih. Koliko njih pa je smola že dlje časa držala v pesteh, koliko njih se dan na dan peha po vlakih uro daleč in potem še peš, doma pa jih čaka postan krompir...

Sobota pa je lo sobota in jutri si nadenemo praznjo obleko in kosilo bo ob dvanajstih in morda bo celo lep dan...

Pravzaprav je bilo to navadno sobotno popoldne...

F. Strle

Živimo v dobi čudes. Ni še dolgo tega, ko je svet pretresel nov zemeljski satelit in kmalu za tem drugi. Ne navadna satelita, kot nas dobri prijatelj mesec, ki ga je bil človeški rod vajen opazovati vsa tisočletja svojega obstoja. Naša stara luna, vsakemu zemljanu tako dobro znana, a vendar tako tiha in skrivnostna, vir neštetihih vrah in bajk. Ne vemo, odkod je prišla, nismo si še prav na jasnem glede obraza, ki nam ga kaže, kaj šele, da bi vedeli kakšna je zada.

Nova tekmeča sta ji pravo nasprotje: prav dobro vemo, odkod sta prišla in iz česa sta napravljena; njuna notranjost in njuna pot okrog zemlje je bila znana človeku še predno sta zakrožila okrog matere zemlje in v nasprotju s tiho luno, sta vsaj prve tedne oznanjala opazovalcem svojo prisotnost z živahnim bevskanjem. Kot prvi nebesni telesi, ki sta ju poslala v vsemirje človeško delo in um, sta navdala zemljane z začudenjem, da zmoremo kaj takega in po prvem navdušenju s strahom pred spretnostjo mojstrov, ki so ju ustvarili.

Vemo, da nagon po ohranitvi lastne kože sili človeške mase na stran močnejšega. Kaj čudnega, če so se tisti, ki so se pred kratkim čutili skoraj neomejene gospodarje sveta, znašli v nemali zadregi. Zavedli so se svoje šibkosti, še bolj pa jih je zbolela zavest, da te šibkosti ne morejo prikriti in zbal so se za naklonjenost svojih nestanovitnih prijateljev.

Prvič so se tudi Amerikanci resnično zbal za varnost svojih dragocenih koč. Lahko je bilo g. Dullesu igrati vlogo vzvišenega razsodnika v prepirih med narodi, ki se tišče Amerike iz strahu

KO BI BIL TIHO...

O ZVEZDI S PRISTRIŽENIMI PEROTMI

pred Sovjetsko zvezo in onimi, ki so v dvomu v njeno resnično moč, pričeli odkrito koketirati z rastočo rdečo zvezdo. Lahko je reševati svetovne probleme s peščico dolarjev, dokler ne začutiš za vratom grozeče ostrine rdečega srpa.

Stara resnica je, da tiranije na račun blaginje naroda ustvarjajo večja dela, kot vladavine, ki jim je uspeh poedinega državljana vaznejši od slave. Dokazov nudi zgodovina dovolj od egipčanskih piramid in kitajskega zidu do Hitlerjevega vojnega stroja in sovjetskega Sputnika. A to so trenutni utrinki, ki morejo prinesiti tisočletno slavo dvomljive vrednosti, ne pa vedno stalnega uspeha.

Človek bi pričakoval, da bo po nerodnosti zagrešena izguba prezitiža spametovala samozvane varuhe demokracije in jih podžgala k resnemu, načrtnemu delu, da pokažejo svetu svojo spretnost in znanje. Niso nas razočarali. Ustvarili so novo svetovno čudo.

V svoji vni, da pokažejo svetu, da zmorejo več kot sovjetski diktatorji, so naši prijatelji Amerikanci pognali v tek svoje znanstvene in propagandne strokovnjake. Izrabili so neuspeh sovjetov, ki so se ustili, da lahko priključijo nesrečnega Limunčika nazaj na zemljo, kadar in kamor hočejo. Pa ni bilo nič iz tega in z vso pravico lahko dvomimo, da je sploh kdaj kako ščene živo zapustilo območje

PAKETI! PAKETI!

Spoštovani bralec "ŽARA",

če želite pomagati svojim dragim v Jugoslaviji s hrano, štofi in zdravili, kakor tudi z bicikli, motorji, industrijskimi stroji, harmonikami itd, pišite nam, da Vam pošljemo naš bogato ilustriran katalog za leto 1957-58.

Navajamo nekaj primerov:

1 kg kave SANTOS 16/-	3 mtr. angl. štofa za obleko £ 4.19.0
1 kg kave MINAS 13/-	3 mtr. angl. štofa za suknjo £ 4. 0.0
100 lb moke 1 a 82/-	10 gr. streptomycina 16/-
37 lbs masti 89/-	3 milione penicilina v olju 5/3

Naše cene so nizke, služba zanesljiva. Pošljamo pakete ne samo v Jugoslavijo, temveč tudi v Baltijske dežele, Rusijo, Madjarsko, Poljsko, Čehoslovaško itd.

Z odličnim spoštovanjem

NEWAUSTRAL CO.

G.P.O. BOX 1336

PERTH, W.A.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

VOŠČITA VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

MILOŠ IN ZLATA ABRAM

112 EGLINTON ST.,

KEW, VIC.

zemeljskega ozračja. In brž so nas osrečili z novico, da je ameriška raketa sfrčala v vesolje dvakrat višje od Sputnika in da so jo nepoškodovano zopet ujeli nedaleč od mesta izstrelitve.

Papir prenese mnogo in do tu bi šlo vse v redu, še pokažejo jo lahko. (Rusi Limunčika ne morejo), kdo pa more z gotovostjo trditi ali je bila v vesolju ali ne? Med tem so pa učenjaki resnično spravili nekaj skupaj in tu se prične vsa tragedija.

Propagandisti so visveji vnemi prekosili znanstvenike, izdali njihove resnične načrte in jih po svoje napihnili. Ljudska modrost pa nas uči, da napihnjena žaba se ne postane vol in zgodilo se je, da so učenjaki napravili žabo, ko je ves svet pričakoval vola.

Tako se je rodilo novo svetovno čudo: nov satelit, dasi manjši od Sputnikov, a vendar nekaj posebnega in čudovitega. Prerokovali so, da ga bo težko videti s prostim očesom, pa ni tako. Z velikim krikom in vikom je bilo njegovo rojstvo oznanjeno svetu, s strašnim truščem in nastopil svojo pot v vesoljstvo in zdaj sedi mirno — prav kot ona skrivnostna raketa, ki se je vrnila z višine 1000 milj — nedaleč od mesta izstrelitve, kjer si ga vsak lahko ogleda od vseh strani in ga celo otipa, a kljub temu obkroži zemljo v 24 urah in nemoteno čivka svoj "Bip-bip", dokler mu večja roka razočaranega strokovnjaka s spretnim posegom ne prekrine enolične pesmi njegove sramote.

Tresla se je gora, rodila se je miš, pravi ljudski pregovor. No, v tem primeru se je rodila žaba, kot smo rekli in to je bilo, kar so učenjaki napovedovali. Niso obetali preveč in svarili so vnaprej, da poizkus lahko izpodeli. Popolnoma naravno: KDŌ VĚ KOLIKO POIZKUSOV JE IZPODLETELO RUSOM, PREDNO SO SPRAVILI

NAJUGODNEJŠE PLAČILNE POGOJE VAM NUDI

KARL BEZJAK

60 BERESFORD RD., STRATHFIELD

ŠTEDITE £££ PRI NAKUPU TELEVIZIJSKIH APARATOV, RADIOGRAMOV, ELEKTRIČNIH HLADILNIKOV, PRA-
LNIN IN PISALNIH STROJEV, ČISTILCEV ZA PODE IN

PREPROGE, KLA VIRJEV, HARMONIK ITD.

KRATKOROČNO BREZ OBRESTI!

UM 9124

TEL: MW3737

ATLAS CHROME

90 HOPKINS ST.,

FOOTSCRAY, VIC.

SPECIALIST ZA KROMIRANO KUHINJSKO POHISTVO.

VELIKA ZALOGA MIZ IN STOLOV RAZNIH VELIKOSTI

IN BARV — SPECIALNI POPUST VSEM BRALCEM "MISLI"

IN "ŽARA".

NA SVET SPUTNIKA, pa so previdno molčali. Le kaj je bilo treba ameriškim propagandnim mojstrom napovedovati, vola, da se jim zdaj smejejo krave? Kako dovršen primer politične histerije, kadar hočejo odločujoči gospodje za vsako ceno prikriti sadove svoje nemarnosti in v obupu segajo po preoddaljenih ciljih.

Ista histerija pripisuje Sputnikoma vse mogoče nemogoče uničevalne in špijanske lastnosti. Ne moremo se spuščati v razglabljanje o tem, dasi bo bolj verjetno res, da so ruski učenjaki prav srečni, da se jim je sploh posrečilo spraviti ju na njuno pot po vesolju. To je trenutno dovolj velik uspeh znanosti, res pa je tudi, da skuša človek v svoji krvoločnosti izkoristiti vsak napredek znanosti v svoje marilske namene.

Kdaj in s kakšno točnostjo in učinkom nam bodo pričeli Sputniki cepati na naše glave, je vprašanje časa, dejstvo pa je, da ameriška znanost, niti s pojavom Sputnikov, niti s svojim poslednjim neuspehom ni zakrivila na izgubi ameriškega prestiža v svetu niti malega drobca tega, kar je zakrivila neresna ameriška propaganda. In ker vemo, da je vodstvo propagande stvar politikov in ne učenjakov, vemo tudi, kje je rak rana sistema, ki je zadala bolečo klofuto ponižanja slehernemu Amerikancu, ki ljubi svojo domovino in svobodo.

"Če bi bil molčal, bi ostal modrijan", pravi že tisočletja stari latinski pregovor. Le kdaj se bomo naučili ceniti preprosto ljudsko modrost?

M.A., MELBOURNE

Na gredi pred elektrotehničnim inštitutom na Aškerčevi cesti v Ljubljani stoji skromen spomenik. Bronasto obličje nam predstavlja Jožefa Ressla, izumitelja ladijskega vijaka. Znamenitega moža je počastila Ljubljana tudi s tem, da mu je posvetila eno izmed svojih najlepših ulic. Ime ne kaže, da bi bil Ressel slovenski rojak. Zakaj ga torej Slovenci častimo? Zato, ker je bila njegova usoda — bolj je: njegova življenjska tragedija — tesno povezana s Slovenci. In ne samo stoletnica njegove smrti, ki jo bomo obhajali letošnjo jesen, marveč vse bolj njegova tragedija sila pero v roko.

Doma je bil Jožef Ressel iz Chrudima na Češkem, rodil se je 29. junija 1793. Nepremožni starši so ga dali v gimnazijo in se je že prva leta najrajši ukvarjal z matematiko in fiziko. Po gimnaziji je še na dunajsko univerzo študiral fiziko, kemijo in mehaniko.

Prav tisti čas je bilo izpraznjeno brezplačno mesto na gozdarski akademiji v Mariabrunnu pri Dunaju.

Vložil je prošnjo, a k'ub odličnim spričevalom mesta ni dobil. Pa se je domislil ukane in je z drobnogledom izdelal načrt bitke pri Lipskem. Načrt je poslal cesarju Francu I. — in dobil cesarsko štipeidijo.

RESSEL MED SLOVENCMI

Ko je končal gozdarsko akademijo, ga je prva služba povedla v Pleterje na Dolenjskem. Premožni samostan mu je zagotovil 700 goldinarjev letne plače. Bil je menda med Dolenjci kar zadovoljen, doživel pa je tudi tale "romantični" dogodek: ko je nekoč jezdil po gozdovih po Gorjancih, so ga napadli štirje razbojniki. Teh se je tiste čase mnogo klatilo po naših krajih. Vzeli so mu uro in denar. Tudi konja so mu hoteli vzeti, pa jim je preudarno odsvetoval: "Bodite vendar pametni, saj to je službeni konj, ljudje ga poznajo daleč naokoli. Če mi ga vzamete, boste kmalu pod ključem." In razbojniki so sprevideli, da ima Ressel prav, pustili so Resslu konja in zbežali. Neko noč, kmalu nato, je nekdo potrkal na vrata Resselovega stanovanja. Ressel pogleda skozi okno in zagleda v mesečini tiste tri razbojnike, ki so ga bili prestregli na Gorjancih. Povedali so mu: "Smo zvedeli, gospod, da ste pravični in priljubljeni, najboljši od gospode na vsem Dolenjskem, pa smo vam nazaj prinesli, kar smo vam vzeli." Ressel je stopil iz hiše, da bi vzel vrnjeno uro in denar. Tisti trenutek, ko je stopil na plano, je v hiši zagrmelo. Trhli strop se je s tru-

RESSEL IN LADIJSKI VIJAK

čem sesul. Tako so mu razbojniki ne samo vrnili plen, marveč ga tudi po naključju rešili smrtne nevarnosti.

NA DELU V TRSTU

Leta 1821 je dobil Ressel službo gozdarskega mojstra v Trstu. Vzljudil je Dolenjsko, toda od nekaj ga je posebno mikalo morje. Zato je službo v Trstu željno sprejel. Tembolj, ker se je že dlje časa ukvarjal z načrtom, kako bi z Arhimedovim vijakom pospešil ladijski pogon. Ressel ni bil prvi, ki je pretehtaval to misel. Samo da drugi izumitelji pred njim niso našli pripravnega prostora, kamor bi vijak namestili, da ga ne bi odtrgal močnejši val ali okret. Ressel pa je posvetil pozornost zadnjemu delu ladje. Tu je našel pravi prostor, tu si je zamislil votlino med ladjo in krmilom, tu je zasnoval "vijakov vodnjak". Tu je bil vijak popolnoma zavarovan, pa še v sredino zadnjega dela je prišel in tako imel več gonilne sile.

Ressel je bil rojen izumitelj, pronicljiv duh, zato svojih načrtov ni skrival. Znanec je načrte rad pokazal in razlagal. Izboljšal je že razne instrumente, imel je za seboj več manjših praktičnih izumov — ampak tale ladijski vijak, ta mu ni in ni šel iz glave. Vsa naprava ne bi stala več kakor 60 goldinarjev, a kako bo spremenila ladijski promet! Potrkal je tu, potrkal tam, povsod zaman. Šele leta 1826 sta bila dva tržaška trgovca pripravljena prevzeti stroške. Vijak je bil kmalu izdelan, pritrdili so ga na čoln, dva čolnarja sta ga pa vrtela. In kako urno se je pomikal čoln po gladini tržaškega zaliva! Vesla tu niso mogla več tekmovali. Mornarji in čolnarji so se na glas režali, ko je stopil Ressel v čoln, da bo — kakor so rekli — "zavrtal luknjo v morje". (Izvrtili luknjo v vodo — ta rek je še danes živ med Slovenci). Ko pa se je čoln urno pomikal po morju, je smeh potihnil.

Kritikastri so vse to imeli še vedno za Resselovo igrakanje. Razvedelo pa se je po svetu in že je neki posredovalec povabil Ressla na Francosko, da bi ondi pokazal svoj izum. Ressel je rade volje odpotoval in tam se je vijak še

bolj obnesel kakor v Trstu. Kljub temu pa francoski podjetniki še slišati niso hoteli o kakšni pogodbi, da ne bi bilo treba z neznanim izumiteljem laikom deliti dobička. A dobro so vedeli, pri čem so. Ressel, zaradi družine vedno v stiski, se iz Pariza niti vrniti ni mogel v Trst. Pa se je znašel in prodal nekemu pariškemu barvarju za tisoč frankov svoj izum, kako pridobivati barve iz rastlin. Ne Ressel, marveč barvar je konec koncev "nafarbal" Ressla, kajti izum je prodal dalje — za 30.000 frankov.

PONESREČENA KRSTNA PLOVBA

Po vrnitvi v Trst je Ressel kar naprej izpopolnjeval svoj vijak, trdno prepričan, da bo nekoč zagospodaril na vseh oceanih. Tržaški veletrgovec Oktavio Fontana je privolil v pogodbo, oblasti so jo potrdile, toda s pogojem, da bo vse potrebno delo opravljeno doma, v takratni avstrijski monarhiji. Načrt je bil namreč kar imeniten. Ressel in Fontana sta hotela najprej zgraditi manjši parnik: trup in vijak naj bi izdelali v Trstu, parni stroj pa na Štajerskem. Ressel je zahteval močan stroj, a kapitalist se je odločil le za šest konjskih sil.

Prišlo je poletje 1829. V tržaški luki je že stal novi parnik, imenovan "Civetta". Ves Trst je bil na nogah oziroma v pristanišču, v napetem pričakovanju poskusne vožnje. Samo 40 ljudi je bilo na novi ladji, gostov in posadke. Stroj je začel brneti in že so ga spojili z vijakom. Zda se je zdrčala ladja po morju. Val navdušenja je spremljal brzečo ladjo. Ressel si je obetal dan zmage po dolgotrajnem prizadevanju, dan slave, kakršnega je doživel 22 let poprej Fulton v New Yorku, ko je izumil ladijski pogon na kolesa, kakršna še danes srečujemo pri nekaterih rečnih plovbah.

Iznenada — ladja "Civetta" je bila komaj pol milje od obale — je parnik obstal. Kaj se je zgodilo? Preiskali so vijak. Nepoškodovan. Kaj se je torej zgodilo? Odtopila se je parna cev, ker je bila premehko zvarjena. Seveda bi bili to lahko kmalu popravili in cev

zamenjali. Toda že se je vmešala policija in prepovedala nadaljnjo poizkusno vožnjo. Tudi Fontana se je skesal in se Resslu odrekel. Ressel je moral poiskati pravico pri sodišču. Še med pravdo je Fontana umrl. Ne samo, da se je dan zmage sprevrgel Resslu v dan poraza, vse huje je bilo, da je zašel s svojo številno družino v nove stiske. Vendar se je s Fontanovo družino pametno poravnal in dobil vsaj nekaj odškodnine.

PRIPLUL JE NOV PARNIK...

Zagrenjen se je Ressel umaknil v zatišje in Trst je kmalu pozabil njega in njegov izum. Ob tihih večerih ali v zgodnjih jutranjih urah pa je Ressel še vedno rad zahajal na obalo. Minila so leta in nekega dne 1840 so se ljudje naglo zbirali v pristanišču. Neznana ladja pod angleško zastavo je plula proti obali. Tudi Ressel je bil med gledalci. Da je to parnik, je spoznal že prvi hip, saj je dimnik pihal kakor star dedec. Jader pa ni bilo, tudi ne pogonskih koles. Kako torej plove pračudni parnik v luku? Ko je pristal, je bila skrivnost na mah očitna: angleško ladjo poganja vijak! Ressel si je to reč natančneje ogledal, in glej, vijak je bil nameščen prav tam in tako, kakor je to določil Ressel že v svojih prvih načrtih. Tudi oblika vijaka je bila po Resselovem načrtu, samo nekoliko skrajšal se je z leti. Ressel se je razočaran zamislil. In je zvedel, kako se je to zgodilo.

"ANGLEŠKI PATENT"

Kmalu potem, ko se je Ressel mudil v Parizu — že leta 1829 — si je nekdo na Angleškem prisvojil patent na ladijski vijak, ki ga je izumil neki "tujec". Iz Pariza so prišli Resselovi načrti v roke Angleža Smitha in ta je dal brž izdelati vijak. Ne samo to, med Angleži je tudi zaslovel kot izumitelj. Resselove sanje in snovanje so Angleži praktično izkoristili. Uresničilo se je, kar je Ressel slutil in zanesljivo vedel: da bo ladijski vijak epohalnega pomena v gospodarskem in kulturnem oziru. In začela se je dolgotrajna pravda. Ressel in njegovi zagovorniki so vztrajno dokazovali, kje je pravica. In Angleži? Pisali so že leto 1852, ko je angleška vlada razpisala nagrado 20.000 funtov šterlingov za tistega, ki bo neovržno dokazal, da je prvi izumil ladijski pogon z vijakom. S tem so priznali, da Smith ni pravi izumitelj, a tudi tujcu niso hoteli priznati slave, marveč so nagrado pozneje razdelili na pet delov. Ressel se je zaman potegoval vsaj za ta delež. Niti dokaznih listin mu niso vrnil.

Brez naročnine ne bo ŽARA
Ne odlašajte: pošljite že danes 30/-

BOŽIČNA NAGRADNA KRIŽANKA

VSEBUJE SKRITO VOŠCILO. POTRUDITE SE, DA GA NAJDETE.

Pravilne rešitve naročnikov bodo izžrebane v nedeljo 5. januarja pred naročniki ŽARA v Slovenskem domu v Sydneyu.

K žrebanju bodo pripuščeni le oni naročniki, ki so poravnali vsaj tretjino naročnine.

Nagrada bo plošča (long play) slovenskih pesmi kot oglašana na str. 7. Vrednost £ 2-2-0

V LOKU:

- 1 ... tedaj nas spomni na naše kraje
- 7 nevaren poklic v cirkusu (množina)
- 14 Reka v Srbiji
- 15 Mesto bitke med Napoleonom in Rusi
- 17 kipar uporablja...
- 22 ovijalka
- 23 ... pride po grehu
- 24 predlog
- 25 kratice gospoda pri časopisu
- 27 kozaški poglavar (množina)

PODPIRAJTE SVOBODEN SLOVENSKI TISK!

RESSEL JE PRIŠEL V LJUBLJANO UMRET

Skrusen od vse svoje življenjske tragedije, vendar na zunaj še neupogljiv, je prišel Ressel leta 1857 uradno v Ljubljano pregledovat gozdove tod okoli. A tiste čase je v naših krajih razsajal legar. Tudi Ressel je na naglem zbolel. 10. oktobra 1857 je v Ljubljani umrl. Da je še na smrtni postelji sredi bolečin podoživljal svoje razočaranje, dokazuje nekaj besed, ki jih je napisal na obratno stran zdravniškega recepta. Slovesno in odločno je zatrdil, da je zares on izumil ladijski vijak.

Pokopali so ga na starem ljubljanskem pokopališču pri Sv. Krištofu, ki ga danes ni več. Samo

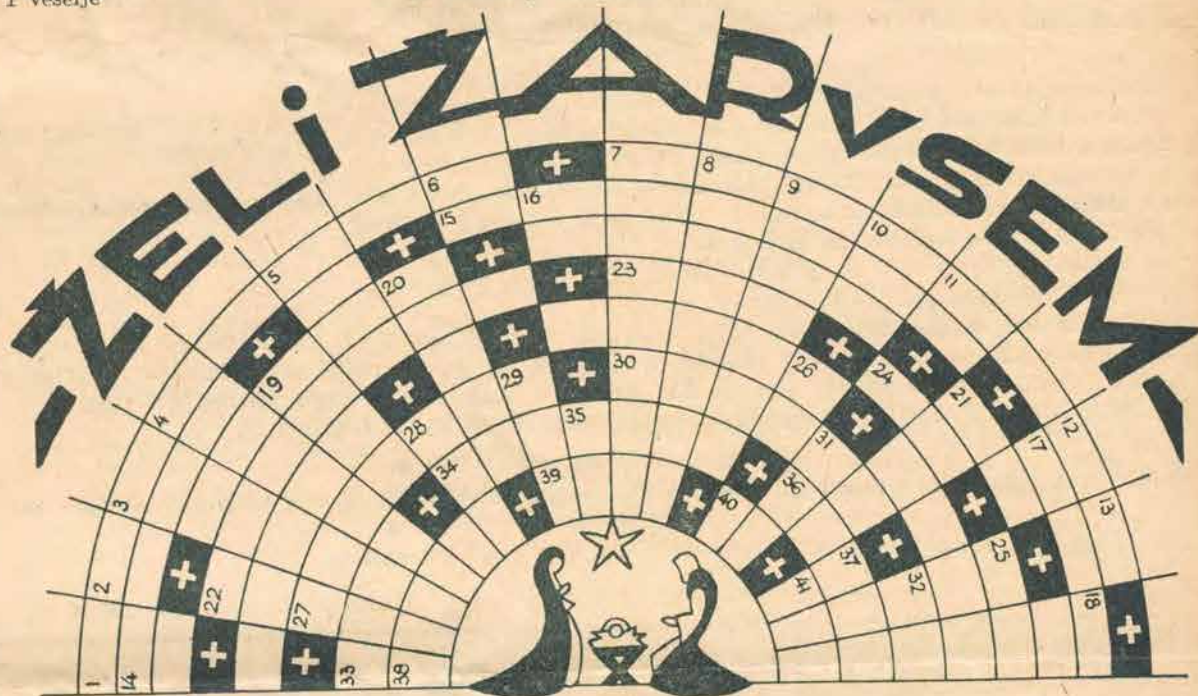
- 30 se je mora držati bolnik in debelih
- 32 važen del kolesa
- 33 odstraniti s klina (trpežnik)
- 34 grenkoba (srbo-hrvaško)
- 36 so na njivi
- 38 jih dajemo svinjam
- 39 domača žival (rodilnik), tudi kamen (imenovalnik)
- 40 šolanje
- 41 krik

NAVZDOL:

- 1 veselje

- 2 predlog
- 3 kar je skuhan
- 4 kričati
- 5 ženski zaimsek (dajalnik)
- 6 avstralski domačin (okrajšava)
- 7 divja žival (živi v vodi in na suhem)
- 8 ima govedo
- 9 naslov grške pesnitve
- 10 leta po zraku
- 11 veznik
- 12 dejanje
- 13 moški člen v italijanščini
- 16 predlog
- 18 ostane po brušenju

- 19 rojstni kraj slovenskega škofa (začne z istim imenom)
- 20 kraj v Jugoslaviji (spominja na vlivanje)
- 21 izhod v srbo-hrvaščini
- 22 poljedelsko orodje (množina)
- 25 parobki (prva črka u)
- 26 osebni zaimsek v ednini
- 28 starost v angleščini
- 29 begunska organizacija ZN
- 31 ima vsaka reka
- 33 sm
- 35 kratice slovanske države
- 37 av

PRIHODNJA ŠTEVILKA ŽARA IZIDE 15. JANUARJA. PROSIMO, DA NAM POŠLJETE VSE DOPISE, ČLANKE IN FOTOFRAFIJE TER OGLASE NAJKASNEJE DO 1. JANUARJA.

OLAJŠAJTE NAM DELO IN POMAGAJTE, DA BO ŽAR IZHAJAL REDNO — VSAKEGA 15. V MESECU.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VOŠCI VSEM STRANKAM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM
LASTNIK KROJAŠKEGA SALONA "ELITE"

J. SERNEL

55 BRUNSWICK ST., FITZROY, MELBOURNE, VIC

NAROČAJTE VSE OBLEKE — MOŠKE IN ŽENSKÉ — PRI SLOVENSKEM KROJAČU. SPECIALISTI ZA POROČNE OBLEKE.

TEL.: JA 4758

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELI CITRUSOVE DARILNE POŠILJKE

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

Gift Parcel Service

8 Roebuck Street

MILE END /ADELAIDE

Pošiljamo samo prvorazredno blago. Naše pošiljke so v celoti zavarovane in povrnemo vsak uradno ugotovljeni primanjkljaj.

Pošiljke dospejo v roke srečnega obdarovanca v roku 10 do 15 dni.

DARILNE POŠILJKE HRANE IN TEHNIČNIH PREDMETOV SO ŠE VEDNO EDINI IN NAJBOLJŠI NAČIN ZA POMOČ SVOJCEM DOMA, MNOGO BOLJŠI KOT POŠILJANJE DENARJA PO BANKAH.

Pošiljamo pakete s hrano po naročilu in standardne pakete kot tudi vse vrste tehničnih predmetov vseh svetovnih znamk: radijske in televizijske aparate, harmonike, šivalne stroje, pisalne in računske stroje, bicikle in motocikle, lambrette, Puch Rollere, avtomobile, frižidere, štedilnike, pluge, traktorje, gospodarsko in obrtniško orodje, sploh vse, kar Vaši dragi potrebujejo v gospodinjstvu in gospodarstvu.

Za carinske predpise se Vam ni treba brigati, ker je naša skrb, da bo prejemnik dobil pošiljko brez carine.

Zahtevajte naše cenike, informacije in **NAROČAJTE** direktno pri naši AGENCIJI.

Money Orders na ime STANISLAV FRANK, ADELAIDE ali pa pri naših zastopnikih za VICTORIO:

MR BRANKO VODOPIVEC, 39 Victoria Rd., AUBURN, vsak dan po 6 p.m, telefon WB 1559, in

V N.S.W.: MR. J. ČUJEŠ, 170 Canterbury Rd., CANTERBURY, Tel. UW 1720.

Ako trenutno nimate pri roki našega cenika, lahko naročite po veljavnem ceniku katerekoli tvrdke z darilnimi paketi.

PIŠITE nam za cenike, NAROČAJTE pri naši tvrdki, ki posluje po načelih

SOLIDNOST — BRZINA — GARANCIJA — KVALITETA

Naročila izvršujemo po

vodilni tvrdki Vašega zaupanja

CITRUS,

Import-Export

TRST, Via Torrebianca 27

KVALITETA

BAROVNE POŠILJKE
CITRUS
IMPORT - EXPORT
Via Torrebianca 27 - TRIESTE - TRST - Post Box 522
Telefon 24447 Cable: AGRICITRUS

SOLIDNOST

BRZINA

GARANCIJA

DETE POD GRINTAVCEM

Že nekaj dni je nepretrgoma padal sneg. Bil je deviško bel in daleč na okoli ni bilo nobene stopinje. Globoko v dolini je ležala vas zavita v belo rjuho. Le siv dim se je dvigal iz dimnikov s sneženimi kučmami.

Na samem pod hribom je stal hlev. Star je že bil in počasi se je razpadal. Sleme se je upognilo pod mehko težo in kot ob vratih je veter zasul z belim prahom. Pod nizkim stropom je brlela petrolejka in metala slab soj rumene svetlobe v ozkem krogu.

Prav na robu tega kroga je na panju sedel mož; s koleni se je naslanjal na kolena in držal glavo med rokami. Z izrazom polnim skrbi, upravičene mrznje in svete jezne je zrl v polmrak v kotu.

Na snopu slame je ležal zavoj stare odeje. Majčken rožnat obrazek je gledal iz njega. Ob njem je slonela mlada žena. Z blaženim nasmehom je zrla na to malo bitje. Vzdihičila je pritajeno in izpod polpriprtih vek ji je zdrsnila solza in kot biser obvisela na licu.

V drugem kotu se je nemirno prestopala živina. Njena topla sapa se je videla v mrzlem zraku. Začudeno je gledala molčečo družino. Kakšna revščina, je pomislil voliček...

Z Grintovca je zapihal mrzlejši veter. S silo se je zagnal in prodrl skozi vse špranje in razpoke starega hleva.

Otrok na slami je zajokal. Mati se je sklonila nad njim in prijel ročice; bile so modre in mrzle. Zavila ga je tesneje v staro zakrpljeno odejo, da bi ga zgreela. Stisnila je mali zavoj k sebi, toda njeno telo je bilo lačno in izmučeno in v njem ni bilo toplote. Dvignila je svezenj in ga odnesla v drugi kot, kjer je bilo več zatišja. Položila ga je poleg volička, ki je ležal na slami in prežvekoval.

Prijetna toplota je pomirila otroka, da je zaspal. Sama se je stisnila k njemu in se vtopila v misli.

Mož je dvignil glavo in z nemo bolečino gledal svojo družino. Dvignil se je s panja, kot da bi jima hotel pomagati pa je samo

stisnil pesti in obraz se mu je potegnil v trde črte. Obrnil se je in odšel ven, z nogo je porinil vrata za seboj.

Že nekaj časa ni več snežilo. Leden veter je pihal ter razganjal oblake, da se je kazala jasnina. Tu in tam se je pokazala zvezda.

Prisluhnil je. Iz doline se je čul vaški zvon. Slavnostno doneče je vabil.

"Božič je", je pomislil s trpkostjo v srcu in globlje porinil pesti v žepe. V dolini je vabil zvon.

Luči so se pojavile na sosednjih gričih. Kot kresnice poleti so izgledale, ko so se pomikale navzdol proti fari. "K polnočnici gredo", jim je z očmi sledil, ko so izginjale in se zopet pojavile, pomikajoč se navzdol. Vedno več jih je bilo. Zdelo se mu je, da sliši božično petje.

VLASTA CERGOL

Nenavadna svetloba, ki je prihajala z vzhoda, ga je prisilila, da se je ponovno zazrl v nebo. Na obzorju se je dvigala zvezda, večja in svetlejša kot vse druge. Počasi se je dvigala po svodu in oblivala sneg s svojo čudežno svetlobo.

"V dolino plava", je mislil, "da bo visela nad vaško cerkvijo, ko se bo rodil Sin božji. Božič je." Sledil ji je z očmi, ko se je dvigala više in višje na nebu. Prav nad hlev je prišla in ga vsega obilila s tajanstveno lučjo. Nato se je spustila niže, prav nizko nad hlev in obvisela nad vrati. Mirno je visela nad slamnato streho...

Snel je klobuk z glave in se prekrizal: "Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje". Samo se je upognilo koleno, srce se je ogrelo in se napolnilo z božjim mirom ob spoznanju božičnega čudeža.

Zvezda pa je visela nad strganim hlevom, kjer je mati s svojim dihom grela detetu premrle ročice...

Pabent R.

NEW YORK IN LONDON sta si dolgi dajala za sloves največjega mesta na svetu. Zdaj pa mora New York odjenjati. Zdrsnil je na tretje mesto za Tokiom, ki ima 8 in pol milijona prebivalcev, in za Londonom, ki je nedavno izkazal 8,939.910 prebivalcev.

LOVRENC KOSIR, ki je bil rojen 1804. leta v Sloveniji, je predložil 1.1836. avstrijski vladi zamisel, da naj vpelje za vso pisemsko pošto lepljivo znamko, kot jo imamo danes že povsod v uporabi.

Njegove zamisli vlada ni sprejela. Eno leto kasneje pa je uspelo Angležu Sir Rowland Hillu prepričati angleško pošto upravo, da uvede znamko.

Znamka se je pokazala kot zelo praktična v prav hitrem času. Sprejele so jo mnoge dežele, med njimi tudi — Avstrija.

MARŠALU TITU se je zahotelo humorja. Poklical je svojega slugo in ga pobaral, če ve za človeka, ki zna pripovedovati dobre šale.

Sluga je malo pomislil, nato dejal: "Seveda, tovariš Tito, poznam cigana, vem, da boste zadovoljni z njim; nihče mu ni kos, kadar gre za šalo."

Privedli so cigana k Titu. Revež je bil zelo nasprotna slika v primeru z razkošno sprejemnico rdečega maršala.

Tudi Titu se je zdelo nerodno, ko je videl cigana v slabi obleki in izrabljenih opankah. Pa je dejal: "Nič zato, družje cigo, kar sedi. Čez eno leto ali podobno bo vsakdo lepo oblečen. Pokazali bomo svetu, kaj pomeni naš socializem."

Ko cigan zasliši to, se začne smejati na vse pretege. "Ta je pa res dobra, poslali so pome, da bi vam šale pripovedoval, sedaj pa vidim, da ste vi sami veliko boljši šaljivec od mene."

GORIVO IZ MORJA bodo začeki pridobivati, pravijo nekateri britanski znanstveniki. Trdijo, da so izumili način, kako pridobiti pogonsko silo iz morske vode. Baje bo liter vode dal energijo, ki bo enaka 100 litrom bencina.

Sedaj pa ne bo več veljal izrek: "Kaj hitiš, mar voda gori?"

DUŠAN LAJOVIĆ

TEL.: UB 2479

143 ST. JOHN'S ST., CANLEY VALE

Vam nudi po najugodnejših pogojih:

- VSE ELEKTRIČNE APARATE
- REFRIGERATORJE
- RADIO
- POHISTVO
- LES

REGISTR. AGENT ZA TAKSE — ZAVAROVANJA — PREVODI
— KNJIGOVODSTVO — AFIDEVITI

EDWARD F. PRINCI, J.P.

POSTAL ADDRESS:

G.P.O. BOX 4465, SYDNEY

209 HAY STREET, SYDNEY (CRN. PITT ST.)

PHONES: MA 4470 (OFFICE)

ŽAR, NOVEMBER — DECEMBER, 1957

MALI OGLASI

CENA MALIH OGLASOV JE 10/- ZA ZAČETNIH 5 VRŠT. VSAKA NADALJNA VRSTA 1/6.

PROSTOR V MALIH OGLASIH JE ODPRT BREZPLAČNO ZA VSE ONE ROJAKE, KI SO BOLNI ALI PA BREZPOSELNI.

— ★ —

TEL.: LM 2358

MALALAN HOUSE — REPAIR

101 MARION ST., LEICHHARDT
POPRAVILA IN OBNOVA HIŠ
IN STREH.

ZMERNE CENE

SOBE Z ZAJTRKOM oddamo dve-
ma poštenima fantoma v Peter-
shamu, NSW. Naslov v uredniš-
tvu ŽARA.

— ★ —

NAČRTE ZA HIŠE in ostale
zgradbe izdeluje naš rojak iz Trs-
ta WALTER DE WALTER-
STEIN, 121 Queen St., Woollahra

SOBO Z MOŽNOSTJO KUHANJA
ODDAMO V PETERSHAMU
(£ 4-10-0)
NASLOV V UPRAVI "ŽARA"

TEL.: LA 6672

JOŽEF MOŽINA

DAMSKI IN MOŠKI
KROJAČ

39 JOHN ST., WINDSOR,
MELBOURNE

KVALITETA IN ZMERNE CENE

— ★ —

2 BLOKA PRODAJAMO v St. Al-
bansu v Grist St. Informacije v
sydneyjskem uredništvu ali pa v
melbournski podružnici: 78 Brid-
port, Albert Park, Melbourne.

TEL.: XW 9626

SLOVENCİ IN SLOVENKE!

Kakor, da ste doma — pri okusni domači hrani in lepih gramo-
fonskih ploščah — boste preživeli Vaš letni dopust, nedeljski oddih,
kakor tudi kot stalen stanovalec v pensionu.

"BLUE WATERS"

ki stoji v centru najlepših kopališč v Sydneyu.

GUEST HOUSE

1687 PITTWATER ROAD, MONA VALE, NSW
(Med Sydneyem in Palm Beachem)

LEPE SOBE, ODLIČNA SLOVENSKA KUHINJA,
AVTOBUS PRED VRATI

Se priporoča
HEDA STANOJKOVIĆ

PAGE 27

In sreco v novem letu!

RODIL SE JE, DA BI SE IZPOLNILA
BESEDA.

RODIL SE JE V SLAVO BOGU NA VI-
ŠAVAH IN MIR LJUDEM NA ZEMLJI. IN
MODRI SO GA ČASTILI.

PO ZNAMENJU SO GA HERODI SPOZ-
NALI IN POSLALI SO VOJSKO, DA BI GA
PREGNALA.

ON PA JE NAŠEL ZATOČIŠČE V SRCIH
ONIH, KI SO BLAGE VOLJE.

PRELEPA SLOVENSKA BESEDA

Kako bogat in lep je slovenski jezik. Se vam je že zgodilo, meni se je že večkrat, da ste dobili v roke po dolgem času slovensko knjigo in ste se vrgli z veseljem na čitanje, obrnili nekaj strani in se nenadoma ustavili ob eni sami samecni besedi? Lepa slovenska je bila pa vendar je zvenela kot tujka. Deset, petnajst let je morda tega, odkar ste jo poslednjič slišali ali napisano videli: med prijatelji v tujini je nekaj sto besed dovolj, da se človek pomeni in sporazume o delu, hiši in zaslužku, ostale pa počasi tonejo v pozabo.

Včasih sedem, da bi kaj napisal; rad bi se izognil ponavljanju istih besed — slovenščina je tako bogata — iščem in iščem, pa ne najdem izraza. Skoro mi solze pridejo v oči. Osušil se je moj jezikovni zaklad in zdi se mi kot da sem izgubil dar govora. V duševnem siromaštvu živim, pa sem obubožal tujina je zagrešila zločin nad zločini: okradla je berača.

Pred nekaj dnevi sem brskal med staro šaro. Sami časopisi, knjige, revije, skoro vse v tujih jezikih. Zdaj pa zdaj sem našel kakšno slovensko stvarco; odložil sem jo, da jo očuvam. Kot zlato-kop se bil. Tu in tam dragocen drobec zlata med gomilo nerabnega

Nisem skopuh. Delil bi rad z vami in vas spomnil na besede, ki ste jih morda že skoro pozabili; nekaterih mogoče niste niti še slišali in boste zanje bogatejši. Toda čisto zastoj vam jih ne dam. Malce boste sami pomagali. Sicer pa vam bo to v zabavo; kot da rešujete uganko. Nagrad ne bomo dajali. Morda se vam bo pri srcu milo storilo in bo to vaša nagrada.

Vzemite svinčnik in poiščite med spodaj naštetimi, manj znanimi besedami, ki so razmetane brez smisla in reda tiste, ki imajo isti pomen kot besede, ki so prav spodaj navedene v razpredelkamenja. Pa sem nenadno ostrmel. Zasvetila se mi je zlata gruda med jalovino. Star slovar, poznajo se mu leta, iz prejšnjega stoletja. Sestavlja se je oslonil na Pletersnikov besednjak. Sedel sem in obsedel do pozno v noč. Čital sem in čital; nikdar nisem mislil, da bi lahko slovník čital kot pravljico. Da, bil je kot povest slovenske besede, tiste, ki so jo slovenske matere nosile in hranile skozi vekove; ne tiste moderne, časopisne, pri kateri ne veš, ali čitaš slovensko ali esperanto, temveč tiste, ki se je morda nekoč glasila po ruskih stepah, ogrskih nižavah in je pred njo trepetal Hamburg ob rojstvu tisočletja.

nici ter vpišite jih v odgovarja-joče vrste. Včasih bo ena, včasih dve ali morda celo več. Delo je lahko in vam ne bo delalo preg-lavic. Čudili se boste, kaj vse bo-oste odkrili in odtegnili pozabi. Če vam bo vseč, bomo takole "ugan-ko" lahko priobčili v vsaki števil-ki.

Pavrst, obeliti, sprožnik, pabog, gorjup, založek, strmec, osipati se, žica, mito, ponor, samiža, ogor,

obronek, grenjava, kosir, vzemek, postojna, različek, olkati, oblete-ti se, prepad, osahel, podkupilo, svilek, gorčina, popitek, strmina, omajiti, zijat, odkrhnti, lomen, po-bočje, sklon, vel, slap, osuti se, odčesniti, odločenost, odkrušiti, mlamol, krhek, suhljad, šušmad, klestje.

STEFAN BUDINJA, MELB.

1. grenkoba —
2. podkupnina —
3. dretna —
4. doza (pri zdravilih) —
5. suh —
6. vodopad —
7. položnost —
8. orel —
9. jegulja —
10. zvrst —
11. srpica —
12. olupiti (vejo) —
13. odpadati (listje) —
14. odlomiti —
15. lomljiv —
16. petelin (pri puški)
17. samota —
18. malik —
19. brezdnost —
20. dračje —

